

DISTICHA CAECILIANA

DISTICHA QUINTILIA MMIV

In Ephemeridem conditam

Parthorum in terris quae nostra aetate geruntur,
quae Daciae populus hisce diebus agit,
accipimus prisco Tulli sermone relata.
Macte animo vos, qui tale creastis opus!
Varsoviae Fennis facundis aemula nata est;
di coeptis faveant multaque saecula dent!
Arte nova mundum transcurrat prisca loquela;
omnes per gentes floreat et vigeat!

DISTICHA SEXTILIA MMIV

De inventis consilii, qui a parlamento Americano institutus est, ut perscrutaretur,
num CIA et FBI ante cladem turrium Novi Eboraci quicquam in tromocratarum con-
siliis detegendis neglexissent

O qui tutores patriae pacisque cluetis,
quid tutela suo profuit haec populo?
Innocuos cives nimio scrutamini zelo,
suspectus vobis iam fere quisquis erit;
quam vestrum est defendere prudenterque tueri,
libertatem illam tollitis ex patria.
At sicarius et sceleratus quisque periculum
cui vult ferre homini perniciemque potest.
Aeris in portu septennis ecce puella,
quam custos retinet, flet misera atque timet;
ire vetat custos, septennis forte puella
ne globo mortifero dilaceret comites.
Ipsius autem Attae licuit transire sodali,
armatus cultro aethera cum peteret.
O qui tuTores patriae pacisque cluetis,
tali praesidio vos eritis populo?

DISTICHA SEPTEMBRIA MMIV

De signis radiophonicis ab observatorio Arecibo in Portu Diviti ("Puerto Rico") ac-
ceptis, quae propter frequentiam radiorum (1420 MHz) ab "extraterrestribus" mis-
sa esse posse putantur (cf. nuntios fasciculi 11):

Summo in monte Arecibo, nocte ubi saepe serena
pervigilant homines, noscere qui cupiunt
stellarum occultos motus arcanaque caeli,
ars nova quae nuper terrigenis aperit,

stant commoti animis vehementer multa loquentes
pauci; parvus enim his fere temporibus
stellicolarum fit numerus, vulgoque putatur
hoc caeli studium omne supervacuum.
Quid plebi, cuius casulae totum fere montem
spargunt, cum stellis? Nil remanet liberi
inter spem curamque, timores inter et iras
illis atque famem; sidera ament alii!
Hic tamen, hic noster grex parvus stellicolarum
commotis animis disputat atque avidis;
rarus namque hodie tam mane nuntius illos
eripuit somno: "Signa recepta nova!"
"Signa" inquit virgo, noctu quae resque locumque
sola tuebatur, "signa novi generis
ignoto prolatu loco e tenebris vigilanti
advenere mihi..." Iam cupide socii:
"Dic, quibus ex radiis? Quae signa? Frequentia quanta?"
Estne novum sidus, luna reperta nova?
"Mille quadringtonitis megahertzibus addite dena
bis, et habebitis..." ait. Obstipuere alii.
Mille quadringtonitis ... bis dena ... frequentia talis
non ullis stellis sideribusve quadrat.
Stantque tacentque diu, parvo dein murmure primus
"Nuntius est", inquit. Nuntius! Iamque alii
audient hanc vocem profari: "Nuntius!" Estne
vere aliquod signum alterius populi
sidere viventis longinquo? Forsitan illis
nec noster patrius lacteus orbis erit?
Ignoti, salvete, sodales! Laeta per omnem
vox volat haec mundum: "Signa recepta nova!"

DISTICHA OCTOBRIA MMIV

De vi electrica ope venti facienda (cf. *Nuntios Breves fasciculi 16*):

Nocte super maris undas ventus saevit hibernus;
aestuat inque altum turgida surgit aqua.
Fallitur usque oculus lucisque umbraeque fugacis
vicibus alternis; saevus enim Boreas
obscuris lunae fulgentem nubibus orbem
nunc celat, nunc aperit, nunc tegit nocte nova.
Caeca tamen cum nox de caelo forte recedit
scintillae et similis spumea gutta micat,
effulget radiis ingens celsusque colossus,
firmus qui in saevis fluctibus et rapidis
stans vim frangit aquarum; strident vertice summo
alae, quas celeri turbine ventus agit,

pernicies infesta, errans si forte volucris
dira vi Boreae rapta erit inter eas.
Interea cives tutis in moenibus urbis,
litore quae distat milia multa maris,
dicunt: "Iam, pueri, nox est; accendite lucem",
ad mensamque sedent dapibus et calidis
ferventique fruuntur potu perque fenestram
spectant, saeviat ut dira procella foris.
Closa crepat venti quassata furore fenestra,
franguntur veteres ante domum salices.
Gaudent et pueri pavidi, gaudentque parentes
exclusum Boream seque sedere domi
tutos ad mensam placide candente lucerna.
At tamen is Boreas, quem metuunt pueri,
is procul hinc alas fulgentum versat molarum,
quae ventorum vi vim faciunt aliam.
Huius vi Boreae lucent hac nocte lucernae,
huius vi Boreae potus et esca calent.
Huius vim Boreae, pueri, nolite timere;
si sapitis, vobis gratus amicus erit!

DISTICHA NOVEMBRIA MMIV

De senatoribus insulae Formosae (Taiwan) catinis inter se pugnantibus (cf. Nuntios fasciculi XIX)

O mores, o tempora! Formosissima longe
remota a nobis insula quos genuit,
summi quique viri (forsan et femina?) eorum
pugnant nunc aula ut pueri in media.
Collegam collega, senatoremque senator
furata a cena ecce ferit patera.
Nostris in terris tam clementes perhibentur,
mites et placidi illi Asiae populi!
Nil tamen hi fecere novi, nam cineris olim
pocula iactabant alter in alterum ibi,
vasibus et florum decore ornantibus aulam
pugnabant idem tempore praeterito.
O mores, o tempora! Certe multa relata
Gracchi ex tempore sunt, Caesaris et Bibuli;
nemo autem flores iactavit, sordida numquam
Tulli, crede, toga cinere aquave fuit.
Desunt nunc flores, desunt et vasa cinisque
in Formosae aula, ut maneat pietas.
O venerande senator, fecisti sapienter;
attulisti illud, quod tibi adhuc licuit.

Nunc tamen et pateras praeſes afferre vetabat ;
forſan permittet nec telephonula mox ?
Qualia abhinc ergo arma, ſenatores, capiatis ?
Pugnetis baculis, eſca quibus capitur!

DISTICHA DECEMBRIA MMIV

Novus rex Iudeorum natus?

Magi orientales dicunt ſe ſignum in caelo vidiffe - Herodes timet aemulum

Ex Ephemeride: A ſervis Herodis, regis Iudeorum, auditum eſt tres astrologos ex Herode quaſiviffe, ubi novus rex eſſet, ut eum ſalutarent. Dixerunt ſe ſtellam crinitam vidiffe, quae apud Iudeos regem natum eſſe indicaret. Astrologi ante decem dies Hierosolymam in aulam regiam venerant et colloquium cum rege petiverant. Servi regis dicunt eos ex aliqua terra ad orientem ſita oriundos eſſe, fortaffe e Parthis. Apud populos Mesopotamiae astrologia iam multa ſaecula colitur magnique aestimatur. Herodes, cum inter cognatos ſuos nullum puerum nuper natum habeat, nunc usurpatorem timere fertur.

Iudea in terra rex natus dicitur eſſe
nunc novus: Herodem tres adiere magi
narrantes ſignum monſtratum caelitus eſſe.
Iam timet Herodes: "Ecce modo genitum
nec generis nostri puerum nec ſanguinis", inquit,
"qui Iudeus rex dicitur eſſe novus!
Quandoque ergo me gnatumve occidet, ut ipſe
usurpet regnum? Interimendus erit!"
Stultus es, Herodes: tibi nil feret ille pericli.
Mule, nihil ſentis? Rex habet ille novus
regnum, in quo tibi non umquam fuit ulla potestas,
rex grandis, nec erit. Non cupid id ſolium,
quod tibi Romani domini domuique dederunt.
Regna tuum regnum, regule, iam placidus!

DISTICHA IANUARIA MMV

Quae die inundationis, ſcilicet a. d. VII Kal. Ian., in insula Sri Lanca acciderint:

Est Sri Lancae in ora magnus publicus hortus,
errantes multae quo variaeque ferae,
angues, sauri, elephanti et magni rhinocerotes,
vivunt ſecurae: nullus eis hominum
insidias parat rete venetatave ſagitta,
dentes ut vendat, cornua vel corium.
Sunt tamen hic homines: ſunt custodesque ferarum
atque viatorum per loca vasta duces.
Magnus enim numerus toto fere confluit orbe
huc hominum: Galli atque Poloni, Itali,

Angli Germanique, Iapones photographantes,
omnibus e terris convenientiunt cupidi
nandi fuscandique in lumine corpora solis
spectandique feras; nam cupiunt homines
- iam nimium tuti - longinqua videre pericla:
angues e curru nunc variasque tigres
spectant atque horrent vanoque timore fruuntur.
Sed non tam tuti, credere quam cupiunt,
sunt homines, nec sunt tantum spectacula vana,
quae natura illic praebet eorum oculis.
Dirus quando aderat festum ante anni incipientis
- postremus multis - septimus ille dies,
mane viatorum prima grex exiit luce
in curru cupidi multa videndi hodie.
Obvius his currit perterritus ecce elephantus
ad montes fugiens; iamque alias sequitur,
tertius et plures; dein parvus, qui modo natus,
quantum quit, matrem post pavidam properat.
Quid timuere, quibus nec tigres sunt metuendi?
Quid fugiunt? Quid tam terribile esse potest?
Dux vertit currum et festinat post elephantos,
ut comites mortis faucibus eripiat.
Dum fugiunt nemorosa per avia, conspiciuntur
ecce Iapones, qui fronde super viridi
delectant animos escis potuque frumentos.
Dux clamat ex curru: "Aufugite hinc!" Sed ei
nil curant: remanent tranquilli et prandere pergunt.
Dein periere: omnes obruit unda maris.
Interea grex noster montis culmine ab alto
diluviem spectat incolmis, similis
Pyrrhae et Deucalioni. Contemplantur aquarum
fluctus terribiles, omnia qui rapiunt.
Attamen toto in horto bestia mortua nulla,
apparuere illic nulla cadavera post.
O homines, censemus vos solos sapientes;
nonne Iaponum sors vos meliora docet?

DISTICHA FEBRUARIA MMV

Ex Ephemeride: Migratores illegitimi, qui Hispaniam habitant, tempus extraordinarium ad ius ciuitatis regulandum usurpare iam possunt usque ad mensem Aprilem. Operae contractum, inter alia necessaria, monstrare debebunt, qua pro causa hoc temporis interuallo negotiatores non punientur, qui nunc sub contractu migratorem conducant, quamvis antea illegitime idem fecissent. Contra, strenue minantur illi negotiatores qui, tempore extraordinario peracto, in potestate illegitimum habeant ullum. Exsistuntur

inter milionem et sesquimilionem petitionum accipientur. Nescitur autem quot ad effectum educere poterunt.

Pauperiem fugientes qui venere per undas
parvis per noctem naviculis timidi,
aferrent ne custodes vigilesque sagaces
spem parvam vitae mox melioris eis:
qualem nunc degunt vitam? Nunc non sua saepe
praediaque et fruges nocte dieque colunt.
Candida sub Phoebo panduntur plastica vela;
quoquo oculos vertis, plastica vela vides.
His subter properant Afrique Arabesque coloni
talparum similes. Quid pro tanta opera
accipiunt? Vix quicquam. Sed mercedula parva,
aegre quae satis est, impleas ut stomachum,
pauperis et tuguri congestum caespite culmen (1)
numquam eis tutum est; semper enim metuunt,
Hispania in terra clam viventes peregrinos
ne custos capiat atque retrudat eos
in patriam. Sed abhinc non vexabit timor illos:
permittetur eis expetere, ut liceat
posthac et clandestinis hic iure manere.
Tunc si aderit custos, non metuendus erit.
Tuti securique laborent esuriantque.
O Hispania, nil praebebis melius?

(1) ex Vergilii Ecl. I

DISTICHA MARTIA MMV

De Paulo Schaefer ("Pastore"), "Coloniae Dignitatis" duce, in Argentina capto (cf. Nuntios fasciculi 38).

Errabat quidam Bavarorum in finibus olim
nomine Pastoris ecce propheta dei.
Ipse quidem se saepe praedicat esse prophetam;
sectantur multi et venerantur eum.
Mox tamen est inventus paedicator, et exul
paucis cum asseclis effugit in Chiliam.
Desertoque loco deinde ampla colonia ab illis
conditur in Chilia, qua patria profugus
utque deus colitur Paulus vetat utque tyrannus,
quidquid turpe putat: scilicet omne novum.
Priscis hi similes Bavaris cultuque habituque
agros pro Paulo nocte dieque colunt.
Viribus electrique carent actisque diurnis;
remota in longe priscaque saecula te

illuc si quando venies, rediisse putabis -
si, dico, venies; tota colonia enim
carceris ingentis similis circumdatur illa
moenibus armatis acribus et canibus
ferri et filis spinosis; ni duce volente
ingredier nullus, nullus abire potest.
Lustrum iam decimum degunt mundum latitantes.
Ecquis remotam inter eos patriam
unitam tandem longo post tempore novit?
Maiorum similes solis ab ortu in agris
occasum usque illi multum dureque laborant
nec fruges retinent: omnia sunt domini.
Qui non semper oboedit nec pro duce laborat,
verberibus multis vapulat is misere.
Otium non ullum a Paulo conceditur illis,
ne curent Venerem; namque docet Venerem
Pastor eos quasi fontem omnis sceleris metuendam.
Si modo mens breviter vertitur ad Venerem,
hoc putat esse nefas. Iam vix differre videtur
haec Venus a Satana. Femina virque modo
ne qua convenient, acriter noctesque diesque
ille suo servat de grege Pastor oves.
Quin etiam pueros parvos tenerasque puellas
matribus eripit is, aedibus inque aliis
curari iubet hic pueros, aliisque puellas.
Tantum stupra timet! Quid tamen ipse facit?
Non ullam noctem solus cubasse putatur.
Sed non Pastorem femina amica iuvat:
Impubes pueros divinus dilit ille.
Macte, Paule, animo! Nil tamen ille novi
fecit: namque homines vitiorum saepe suorum
insectatores esse solent avidi
erga alios, ut se ipsi possint credere puros
a vitiis illis, quippe aliena putant.
Quin etiam "Dignitatis" dicis, Paule, "Coloniam",
in qua degitur haec tam digna vita tibi!

DISTICHA APRILIA MMV

De tabernis eroticis in via Iohannis Pauli II. sitis (cf. "Nuntios Breves" fasciculi
43)

"O cives, cives, quaerenda pecunia primum;
virtus post nummos", ecce vates cecinit.
Nil ergo sub sole novi; nam tempore nostro
auri num liquit sacra fames animos?
Est via Varsoviae, media quae extenditur urbe,

ampla atque illustris nomine nec minimo
Pauli pontificis praeclare ornata Iohannis
pergrati populo. Si tamen ipse ibi nunc
ibis forte Via Pauli, sicut tuus est mos,
nescioquid meditans, qualia conspicies?
Ibis per Venerisque tabernas perque Priapi,
turpia ludicra ubi sumere quisque potest,
dummodo sufficient nummi. Pecunia nempe
primum quaerendast; quid valeat pietas
nostris temporibus, quando ipsa in gente Polona
- illa, quam superat vix pietate alia -
auri sacra fames cogit nummis pietatem
cedere? Quisquis ad hanc vivit in urbe viam
civis honestus, hoc esse dedecus atque nefandum
credit. Quid tamen hoc tempore iam faciat?
Lucrum qui cupiunt, toto dominantur in orbe
nec secura manet tam pia gens ab eis!

v. 1-2: Horatius

v. 4: Vergilius

v. 9-10: Horatius

DISTICHA MAIA MMV

Antiqui Romani utebantur lagoenis vini spumantis (videte breves fasciculi 49).

Nil sub sole novi, nostro nec tempore primum
luxus erat cordi deliciaeque homini.
Quin etiam Romani antiqui temporis olim
isdem, quas nostras credimus atque novas,
deliciis gaudebant. Mirum namque repertumst
doctis, qui terram Italiae perarant
fertilem, ubi quondam pauperque colonus arabat
divitis et domini mancipia et famuli
sole sub ardentи vincti ingemuere catenis,
docti plurimi ibi nunc fodiunt homines
non propter fruges - quid nostro tempore fruges
legibus Europae dantibus agricolis
iam nimium navis tum denique praemia magna,
agri si cessant efficiuntque minus? -,
immo ut quisquias domini priscique coloni
inveniant, videant, naviter examinent.
Nam quaecumque homines maiores eiciebant,
scissas et tunicas ossaque vasaque et aes,
minorum doctissimus haec nunc quisque requirit
summo cum studio: ossaque vasaque et aes.
Et re vera aliiquid longo labore repertumst:

vasa novi generis praedita cervicibus
longis atque angustis oraque cortice clausa.
Quid fecere, inquis, vasibus his homines?
Vasibus his domino spumantia vina ferebat
vilicus a villa, ille ut in urbe suis
spumea mulsa et miranda paeberet amicis.
Iam sub sole nihil esse novi fateor!

DISTICHA IUNIA MMV

De "vectigali pinguitudinis", quod medici Europaei cibis insalubribus imponere volunt

*Aurea prima sata est aetas, qua mora rubeti,
arbutusque et fraga esca fuere homini
et, quae deciderant patula Iovis arbore, glandes.
Tunc hominum, credo, nullus obesus erat !
Dein, iam deterior, subiit argentea proles,
iam primum sulcis obruta sunt Cereris
semina tum, pressique iugo gemuere iuvenci.
Pulteque alebantur paneque dein homines.
Flumina non lactis, non flumina nectaris ibant,
piscibus occisis vivitur atque feris.
Si tamen illa aetas nostrae confertur, amice,
aurea profecto esse videtur adhuc.
Laridaque et botuli pingues dulcesque placentae,
tam communia nunc, vix aderant homini.
Et si quando aliquis paulo plus ederat olim,
numquam erat is crassus; solis ab ortu in agris
usque laborantis fecerunt larida sumpta
non ventrem crassum, bracchia sed valida.
Nunc autem quid edunt homines? Terrestria poma
assa in multo oleo crustulaque e sacharo.
Quin etiam infantes has delicias adamarunt:
Irata fletu fessaque mater emit.
Nec sectamur apres nec ut olim argentea proles
insudamus agris nunc agimusque boves.
Degimus iam vitam noctesque diesque sedentes;
rete, orbem totum implicitum quod habet,
immoti in sella longe latequeque vagamur.
Hic nobis labor est; arva neglecta iacent.
Quid tamen iam liberi faciunt? fortasse requires.
Non illi omni aevo ludere, currere amant?
Falleris, o lector. Iam follis rara movetur,
iamque puellae nec funibus insiliunt
nec puer insequitur fugientem saepe sodalem,
parvus dux hostem prendere iam cupiens;
ast infans teneris fabellas spectat ab annis,*

matri ne sit onus, dulcia dona vorans.
Paulum cum crevit, totum cingentia mundum
retia iam temptat nilque nisi digitos
mox alacris versat, nota iam callidus arte
et morem patris iam strenue referens.
Ergo quid mirum, si iam pueri atque puellae
crassi sunt nimium? Saepe monent medici -
frustra, nam quid consilium verbumque monentis
exempla adversus prava valere potest?
Nunc igitur suadent vectigal, sumptus ut auctus
fortior exemplo efficiat, liberis
dulcia ne tribuant fessi clamore parentes.
Dique deaeque omnes consilio faveant!

DISTICHA QUINTILIA MMV
De iuvene Brasiliano Londinii a militibus necato

Non amat ire foras hoc tempore Londiniensis,
non sibi videtur tutus in urbe sua.
Undique iam metuit fatalia namque pericla:
iam cedente die, iam veniente timet.
Nam quidam iuvenes placidi, comes docilesque
- a nimium dociles! - proposuere sibi
dilacerare homines permultos, quippe putabant
pergratum esse Deo hoc pietatis opus.
Nunc poscunt homines, ut custodes militesve
auctores tanti mox sceleris capiant,
urbs ut tuta fiat civesque metu liberentur.
At faciunt milites ecce pericla nova:
credebant - quare? - sceleratum esse atque timendum,
quin homicidam etiam, innocuum iuvenem.
Persequebentur eum, ceperunt, dein trucidarunt
en Brasilum fabrum, innocuum iuvenem.
Non amat ire foras nunc Londinii, ! quicumque
crines et nigros fuscum et habet faciem,
forsitan et barbam; nam quicumque est peregrinus,
quamvis sit placidus, nunc homines metuit,
ne nimium timeant illum caedantque timore.
"O ne quid nimium", vir sapiens monuit!

DISTICHA SEXTILIA MMV
De primo cane in Corea clonizzato

*In vetitum cecinere nefas incurrere gentem
humanam vates temporis iam veteris (1)
aequora cum primum temptarent ratibus olim,*

cum cepere ignem a genere Iapeti.
Ridemus Kanti heredes tam prisca monentem,
qualem nunc vitam nos ageremus enim,
ni pridem proavi flammarum vim domuissent
transissetque undas? Nos tamen his etiam
isdem, quis veteres, curis nunc sollicitamur:
ars nova quae invenit, num liceant homini.
In nova fert animus (2) decurrere limina semper,
igne et aqua domitis orbeque sidereo;
more novo iam Promethei vult aemulus esse:
fingit arte sua ecce animantia nunc!
Iam genitus non pridem ostenditur ecce catellus
iucundus, nitidus, vividus atque alacer.
omen ut infaustum mundus tamen aspicit illum,
nam canis hic genitus non genitoribus est,
ut natura iubet: patre et matreque c! arentem
in lucis radios edidit hunc medicus.
Matri, quae peperit, alienus sanguine fetus;
patri autem similis - heu, nimium similis:
quisnam animal geminum genitori viderit umquam
tempore Romano, iunius et gemino?
Naturam totam eversam vates cecinissent,
scivissent olim talia si fieri!
Quid, medici si mox homines hoc more creabunt,
iuniores patris qui quasi erunt gemini?
Infans nascetur, qualem voluere parentes:
flavus vel rufus, corpore sive humili
sive procero; cuius geminum cupiatis,
dicite! Sed vobis ille alienus erit.
Forsitan autem non sub sole infantulus ille
ut catulus ludet, quem genuere homines,
sed nondum natus, catuli ut centum, morietur,
frustra temptabant gignere quos medici.
Forsitan et vivet breviter misereque, ut multa
iam pecora aegrota more novo genita.
Est modus in rebus, sunt certi denique fines;
mortalis ne umquam se putet esse deum!

(1) Horatii Carm. I, 3, 25-28:

Audax omnia perpeti
gens humana ruit in vetitum nefas.

Audax Iapeti genus
ignem fraude mala gentibus intulit.

(2) Ovidii Met. I

DISTICHA SEPTEMBRIA MMV

De balaena in litore Austro-Africano dynamito necata (cf. Nuntios fasc. 66)

Caeruleus placidusque novo sub sole iacebat
aequor uterque modo incipiente die
illa ad litora, quis Atlantiacum Placidumque
distantia inter se maria longe alias
Oceanum faciunt unum. Perrarus in oris
his aspectus erat tam placidum mare, nam
"Procellarum" homines promunturum hoc dixere,
non iniuste, olim; dein voluere "Bonae
Spei" iam, quippe omen metuentes, saeva vocari
Saxa. Nihil prodest: litore non alio
tot perierte homines navesque ingentibus undis.
Sed placidum ventis caeruleumque iacet
nunc mare; iam currunt pueri *innuptaeque puellae* (1),
conchis ut lectis, piscibus et sapidis,
ejectos unda hesterna quos nocte reliquit,
apportanda patri parva lucella fiant.
Oceani iacet hic expulsa balaena profundo:
ingens, humida adhuc, glauca colore fuit.
Vix audent accedere eam pueri metuentes
os magnum caudae verbera sive vagae.
Cauda movetur namque cito per inania saepe
aera; nil prodest: nare nequit misera.
Paulatim siccescit; sub se non habet ultra
aquam, qua libere perniciterque volet:
duras nunc in harenas corpus pondere grandi,
pergrandi premitur. Conspiciunt liberi
aegre iam respirantem miseretque timentes.
Ori iam propius ecce puella venit
- haud multo propius tamen - et iacit ante balaenam
piscem a se captum. Dein veniunt liberi
audaces iam facti alii donantque balaenam
escis projectis; non tamen illa capit
pisces et cancros pro dentibus accumulatos,
sed caudae motu se liberare nitens
frustra pulsat harenas, turbat, trudit in altum,
iactantur lapides, resiliunt pueri.
Iamque viri veniunt rei affecti novitate,
mirantur beluam, fessa labore novo
languidius quae nunc movet artus. Dein rogat unus:
"Iam quid erit?" "Quid erit? Iam morietur", ait
alter ei, "ne, Thabo, dubita!" Conclamat una
voce caterva "O, ne", parvula, "ne pereat!"
Commovet haec animos parvorum cura virorum;
stantque tacentque omnes atque suos liberos

spectant plorantes, dein Thabo primus "Agamus!"
hortatur comites, nititur et beluam
vi summa in maris undas pellere. Iamque sodales
se iungunt operi, viribus et validis
trudunt atque premunt. Sed grandi mole balaenae
fessi mox homines destituunt operam.
Denique custodes iam litoris advocat unus,
qui veniunt, spectant, vivere posse negant
tam grandem beluam tam longe ex aequore pulsam.
"Ne, ne, ne pereat!" collacrimant liberi.
Custodes tamen affirmant certe morituram,
unum praeberti hoc tamen auxilium
posse: cito nulloque dolore interficiatur,
mors ut sit mitis. Quo tamen illa modo
tanta balaena necabitur? An fortasse veneno
infuso venis? Plurima litra tamen
illud poscet opus, dum denique corpore magno
diffuso leto mors citior veniat.
Vel forsitan multo laceretur pulvere belli,
perniciose alias pulvere, miti hodie?
Consilium placet; apportantur pulvere plena
vasa, affixa quibus fila minacia sunt,
mox ductura ignem, fatum adductura balaenae,
Parcarum tenera atraque fila trium.
Alligat en capiti beluae custos moriturae
magna cum cura vasa ea letifera,
tam grande ut caput ictus primus scindat et unus,
exhalet vitam ne cruciata diu.
Longius a belua liberique virique recedunt
iam timidi, fixos nil tamen hinc oculos
deflectunt. Iam flammarum filis admovet unus
nunc custos parvam: corripiuntur ea
scintillis minimis, tenui stridentia voce;
mergi videtur murmure paene maris.
At tonitrus subito per litora resonat ingens
effulgentque ignes resiliuntque homines.
Truncus iacet beluae, nuper quae pulsa profundo;
ingens, humida adhuc, glauca colore fuit.
Funditur ecce cruor rubicundas inter harenas;
collacrimant liberi: "Cara balaena, vale!"

(1) Ex Ovidii Tristibus

DISTICHA OCTOBRIA MMV
De Vespero Omnis Sanctorum

Omnes per vicos hac nocte cucurbita cendet
 multis in terris, dona petunt pueri
 Europae cum per gentes, tum trans mare magnum,
 per quod mos olim venit in illa loca,
 ex quibus ad nos nunc rediit lenteque crebrescit.
 Illic autem, ubi iam saecula multa viget,
 morem illum servat celebratque vel ultima Thule.
 Est locus in Canada, exiguis numerus
 quo vivit en hominum usque lupis vicinus et ursis
 magnis atque albis; niveus ille color
 totam illic hiemem longam, dum nocte perenni
 terra omnis tegitur nive rigetque gelu,
 ursum vel grandem celat a visu, donec usque
 in semitas vici fame iubente venit.
 „Vestem quam tibi sumere festivam hoc cupis anno
 Vespere Sanctorum?" ecce magister ait
 in ludo pueris. „Ursi", plerique reponunt.
 Grandis, formosus, fortis et albus erit,
 Arctoi qui habitum vel vestibus assimulabit,
 mirandusque aliis atque verendus erit!
 „Quidque agitis, prudenter!" eos monet ille magister.
 „Num nescitis, quam multa pericla ferant
 gaudia, quae cupitis?" Nemo est, qui nesciat. Ursi
 errant haud rari per fora perque vias;
 noctu qui videt „ursum" alium, fortasse pugnabit,
 aemulus ut pereat. Atque homines etiam,
 si procul aspiciunt ursum, oppugnare conantur
 sive necare. Puer, qui voluit sociis
 horrendus fortisque videri veste aliena,
 mox ipse horrebit, cum fera sive homines
 vesti illi nimium credent. Tamen hoc etiam anno
 multi se esse ursos assimulant pueri.
 Tam multum cupiunt magni fortisque videri.
 Parvule, quid tu alio tempore vir facies?

DISTICHA NOVEMBRIA MMV

De Veneris secretis investigandis (cf. Nuntios fasc. 73)

Ex Ephemeride: Die Mercurii Europaeorum primum instrumentum siderale exploratorium
 a portu Baikonur in Cazastania sito ad planetam Venerem feliciter profectum est. Sed
 iam multo ante Europaei studium ad Venerem contulerunt. Ita factum est, ut etiam apud
 Ciceronem principem illum umquam Latine scribentium scripta videmus haec: Infima est
 quinque errantium terraeque proxima stella Veneris, quae Fwsforos Graece, Lucifer La-
 tine dicitur, cum antegreditur solem, cum solem subsequitur autem, Esperoz. Ea cursum
 anno conficit et latitudinem lustrans signiferi orbis et longitudinem, quod idem faciunt

stella superiores, neque umquam ab sole duorum signorum intervallo longius discedit
tum antecedens, tum subsequens. (Cic. nat. de. 2,53)

Nunc autem Europaei instrumentum exploratorium miserunt, quod compositionem aeris,
qui est Veneri proximus, exploraret. Etsi enim nomine planeta aptissima est ad animos vi-
rorum doctorum alliciendos, re et veritate minime venusta est. Aer concretus atque
crassus, qui ex nonagenis senis centesimis partibus (96%) dioxidi carbonii (CO_2) et ter-
nis (3%) nitrogenii (N_2) constat, 480 gradus Celsianos calet, 93 bar est pressio atom-
sphaerica. Quibus rebus vivi ibi nullo modo potest. Quin etiam vehicula exploratoria,
quae Russi miserant, non diutius quam horas duas naturam loci sustinere potuerunt. Nu-
per Americanorum instrumentum exploratorium, quod Magellan appellabatur, novas res
revelavit. Venus Express autem, quod est no-men vulgare instrumenti exploratorii, men-
se Aprili anni proximi ad Venerem appulsum iri exspectatur.

"Ne maledicas (1) Lucifero, iuvenis, veniente
quo exis mane domo cum grege cumque pedo;
namque domum te sidus idem labore peracto
nomine mutato Hesperus et referet."

Sic cecinit vates. Nam a prisco tempore, caeli
quo scrutabantur sidera primi homines,
idem mane diem praenuntiat, vespere noctem
Lucifer e caelo. Quin Babyloni etiam,
caeli qui ante alias tum stellarumque periti,
summa cum cura - nam coluere deam! -
sidus hoc observabant Astartemque vocabant,
Romanisque Venus, sidus amoris, erat.

Nunc autem, cum iam non tantum oculis observant
longinqua ex terris sidera, ut ante, homines,
instrumenta sed in caelum mittunt, propius quae
omnia scrutentur, terrigenis referant,
cognita nobis vicino de sidere, mentem
quae terrent, multa: non oculus penetrat
nubes atque aestus, totum vapore planetam
qui cingunt Venerem, lividus et calidus
fervet aer densus, qui non spirabilis ulli;
hinc a terrigenis machina quin etiam
missa frequens periit pressaque et sulphure multo.

Atqui erat haec terra, praebet amoena homini
omnibus atque animantibus aeraque et vitamque,
olim tam similis horribili Veneri!

Qui potuit noster dein fons vitae esse planeta,
leti Tartarus et proximus esse simul?

Exquiratur ut hoc, nunc ecce volatile missum est
telum. Di faciant, ut Venerem toleret!

(1) Ne, puer, maledixeris,
linquens Lucifer domum

cum patris grege, cum pedo,
quod tu, Lucifer ut iubet,
peram sumis abisque.

(...)

Perge, ne maledic, puer,
namque vespere te domum
sidus et referet. Domi
ligna sunt, puer, in foco,
mater est, bona puls est.

Unus et peragras humi
tu quidem, unus et emicat
sublime Hesperus: abstulit
lucifer, referet novo
nomine Hesperus idem.

(Ioannes Pascoli, *Catullocalvos*)

DISTICHA DECEMBRIA MMV

De Susanna Osthoff, archaeologo Germana in Iracia capta rursusque liberata (cf.
Nuntios)

"Salva est", nuntius hic pergratus pervolat orbem,
"salva Susanna, eia, est, libera et incolumis!"
Gaudent in patria materque paterque Susannae
germana atque soror. Civibus illa tamen
Germanis quantum placeat servata Susanna,
quid de illa credant, lector, ubique leges:
"Quid? Non hoc temere voluit petere ipsa periculum?
Cur totiens monita stulta manebat ibi?"
- "Laudandast potius, quae tanta pericla subibat
adiutura homines." Carpitur illa tamen:
"Multa laborabant sed, servaretur ut illa,
summatesque viri ipsaque et Angela dux.
Forsitan et Germano - nostro! - est aere redempta.
Num pro tanta opera grata Susanna fuit?
Civis nostra diu iam Germana esse nolebat,
vivebatque procul, nupserat immo Arabi,
assecla est Mahometi..." - "Haec num vitia censes?"
- "Non sunt vitia, sed ..." - "Quid 'sed'?" - "Arabs mulier
cur servanda est nostris opibus aereque nostro?
Cum genitoribus haec cumque sorore sua
iam dudum non conveniebat. Denique alendam
gnatam quin etiam tradidit illa aliis!"
- "Tradidit. Hoc fateor. Sed censes destituendam
sub cultro, impia quae est vivere visa suis

et Germana parum? Num vita dignior ille,
hic minus est dignus? Eximia o pietas!"
- "Immodice tamen auxilio utitur: ecce reverti
vult in terram illam! Quanta superbia! Vix
cum est erepta periclo, in quod temere ipsa ruebat,
nunc iterumne ruat? Quis iuvet hanc iterum?"
- "Macte, Susanna, animo! Redit haec, non territa cedit
saevitiis, at reddit, adiuvet ut miseros!"
Iudicium causae tibi, lector care, relinqu.
Magnanima an socors illa Susanna fuit?

DISTICHA JANUARIA MMVI

De causa forensi in Italia agenda, utrum Iesus fuerit necne (cf. Craterem Nugarum)

„Christus erat quidam, Iudeus, seditiosus,
qui Tiberi periit tempore suppicio...“
Tradidit haec Tacitus (1). „Ob multos urbe tumultos
pulsi Iudei, quos“, ait, „impulerat“,
dein alius scriptor, „Chrestos.“ (2) Non illa videntur
certa satis? Sed nunc rusticus est Italus,
credere qui Tacitum verum dixisse recusat.
Dices: „Qui non vult credere, ne faciat!
Cuique suum!“ Tamen is spargi mendacia censem,
Si quis dicit idem, per populum vetita.
Non ab eo Tacitus (fortasse vocabitur olim?)
ipse vocatur in ius, sed miser ecce senex,
seditiosi eius qui impulsorisque tumulti
Iudei vates cultor eratque pius.
Sextus bis millesimus annus dicitur esse
post Christum natum! Sed miser ille senex
nunc Christum natum esse debebit iure probare.
Christianos rigidos flexibilesque parum
iudicio coram censebat Plinius olim. (3)
Quid, si novisset Plinius hunc Italum?

(1) Nero subdidit reos et quaesitissimis poenis adfecit, quos per flagitia invisos vulgus Chrestianos appellabat. Auctor nominis eius Christus Tiberio imperitante per procuratorem Pontium Pilatum suppicio affectus erat. (Tac. Ann. 15, 44)

(2) Iudeos impulsore Chresto assidue tumultuantis Roma expulit. (Suetonii Vita Claudii 25)

(3) Interrogavi ipsos an essent Christiani. Confitentes iterum ac tertio interrogavi supplicium minatus; perseverantes duci iussi. Neque enim dubitabam, qualemque esset quod faterentur, pertinaciam certe et inflexibilem obstinationem debere puniri. (Plin. Ep. 10,96)

DISTICHA FEBRUARIA MMVI

De castore primigenio petrefacto et nuper invento (cf. „Scientias“)

Vivebant quondam in terris animalia quaedam,
non ovis genitam lacte suo subolem
quae alebant mammis; quin nostri abavi illa fuere,
nostram non ovis progeniem genitam
more pari qui nunc nutrimus lacte materno.
Quid scimus de illis nos homines proavis?
Ingeniosa credimus mammalia prima;
quidni, cum simus stirpe ab eadem homines
nos, qui tam sapientes? Sed quam parva fuere!
Nonne fuit prisco tempore terribilis
saurus, qui immanis dominus terraque marique?
Non vixerunt diu haec simul; orta brevi
sauros ante extintos sunt mammalia - pauca! - ,
credimus. E caelis horribili feriens
vi saxum dein ingens terras omnia mutat,
omnia: quae prope sunt, paene simul pereunt
aestuve ardenti flammisve aurisve nocivis.
Nec securum animal longinquum esse potest:
permultos cineres vis saxi iactat in altum,
noctem qui longam, perpetuam faciunt
multos omni annos terrarum denique in orbe;
solis iam nulli perveniunt radii.
Longam dein hiemem non arbor, germina nulla,
non alga in mariibus incolumis tolerat.
Semanimis fame aera per volat en pterosaurus,
ichthyosaurus nat languidus in tenebris.
Sed nostri proavi vivunt, mammalia prima,
pauca; sed est illis multa dein suboles.
Nunc ipsum hoc prodest illisce, quod ante nocebat:
sunt parva, et pauca pabula sufficiunt,
ut vivant et alant subolem, sauri moriantur
cum fame; sic saxum, quod fere terrigenis
cunctis eripuit vitam, mammalibus illis
sola salus fuerat. Vivere sic etiam
nobis dein tribuit, qui nunc terram dominamur,
ut quondam sauri. Hoc putavere homines...
Sed nunc inventum est mammale animal petrefactum,
quod longe ante illum letiferum lapidem
vixit, cum sauri multi erravere per orbem.
Nunc stegosaurorum litora sub pedibus
ampla pererrabat, nabat nunc cum ichthyosauris.
Quid scimus de illis nos homines proavis?

DISTICHA MARTIA MMVI

De Theodulo (1) Rahman sive de rerum statu in Afghania

Bactrorum cum gente proelia plurima quondam
gessit Alexander; denique in imperium
illam etiam gentem, qua non remotior ulla,
non ignota magis, en Macedo subigit.
Pars igitur nunc orbis facta est Bactria Graeci?
Cedit barbaries artibus ac studiis?
Non cedit. Moritur rex magnus: Bactria prima
deficit a regno, barbariesque manet.
Nunc aliis populus - forsitan heredes Macedonum? -
iussibus Arbusti (2) Bactrica bella gerit;
ignibus et ferro vult propagare salutem
humanum et cultum. Quid tamen efficiunt
hi Macedonum heredes? Absunt sane tyranni,
sub quis gemebat ante diu populus.
Libertas tamen haec, quam bellum hostesque dederunt,
si, lector, quaeris, quid populo valeat,
multa exempla docent: hoc femina quaeque docebit,
quae gradibus timidis per fora perque vias
incedit longo densoque velamine tecta;
hoc docet haec etiam, coniugium fugiens
quae senis ac saevi sese, ut multae, iugulavit.
Exemplumque recens et Theodulus erat,
vir pius atque probus, Mahometi fide relicta
qui voluit Christo flectere abhinc genua.
Deiectusque in vincula causam dein capitalem
hanc ob rem subiit, ut nova lex statuit.
Decrevit tamen hanc legem populus fere totus.
Dum mecum haec recolo, admoneor populi
Germani, qui olim Wilhelmo Caesare pulso
resput esse liber mox voluitque novum
peioresque creare tyrannum. Libera vita
nolenti imposita quid valet esse homini?

(1) Abdul = „servus Dei“

(2) Arbustum = Bush

DISTICHA APRILIA MMVI

De officina nucleari Cernobylensi XX annis ante explosa

Omnibus in terris nunc illa dies memoratur
perniciosa, olim qua fere nullus erat
inter eos, fabricam qui vivebant prope magnum,
sciret qui noctem hanc non aliis similem:

inde, ubi quoque die fere quisque laborat eorum,
in caelum flammae letiferae exsiliunt.
Tranquilloque homines somno placidoque quiescunt
nilque mali metuunt. Dein veniente die:
"Accidit in fabrica - vicina, occlude fenestras! -
parvum nescioquid", dubia fama volat.
Tertio deinde die iussi sunt linquere demum
vicos atque domos non reddituri homines.
Nunc si visere vis eadem loca, multi ubi quandam
navabant operam frugibus et pecori,
victum ut colligerent tenuem, monstra documentum!
Visere enim paucis ingredierque licet
infestum radiis iam non habitabile vastum.
Dein loca perlustrans qualia conspicias?
Mersas virgultis semitas agrosque neglegtos
desertasque casas, tecta cadentia iam.
Horrentem te urbs ipsa salutat denique Pripjat,
illa frequens olim, vividaque et celebris;
rudera nunc cernis lapsarum paene domorum
orbata et foribus ostia hiant vacua.
Intres has aedes, ubi muris gramina crescunt:
lectos, pulvinos, scrinia conspicias;
omnia, quae fugientes diram vim radiorum
liquerunt domini, omnia nunc remanent.
Intres hunc ludum, puerorum verba ubi servat
„o nostrum Pripjat“, tabula nigra, „vale!“,
in mensisque iacent calami librique, fenestras
per fractas Zephyrus flat liber et placidus;
ante domum nunc putrescant caementa viarum
frangunturque herbis arboribusque novis.
Urbis per medium vulpesque lupique vagantur,
accipitres, aquilae, bestia multa habitat
hic, unde effugiunt homines, saepeque videtur
urbe in deserta bestia rara alibi.
Iamque relictis caementis pete rura, ubi nullus
bis denos annos iam pedem homo posuit:
ibis per silvas virides, florentia prata,
incultis in agris dammaque glisque vigent;
quodque aliis terris animal vix cernitur ulli,
securum hic vivit uberiusque alitur.
Iam viciisse locis illis natura videtur
- spes magna huic mundo - stultias hominum?

DISTICHA MAIA MMVI

De physicorum Americanorum consilio materiam efficiendi, quae res invisibles red-
dat (cf. Scientiam)

Ex Ephemeride: Quis non desiderat vestem, quae dominum invisibilem reddat? Investigatores Americani nunc modum hoc efficiendi invenerunt.

Articulo in periodico „Scientia“ („Science“) publicato explicant, quomodo undae lucis res apta materia vesititas circumfluere possint. „Lux“, inquit David Smith, unus exploratorum, „aliaque undae electro-magneticae circumibunt rem illam et post eam denuo apparet, tamquam numquam separatae essent.“ Ita fere aqua lapi-dem rotundum in flumine iacentem circumfluit.

Unum autem adhuc impedimentum est: Materia talis nondum effici potest. David Smith et collegae eius etiam anno MM demonstraverunt materias quasdam lucem non reflectere, sed circum se ducere posse. Nunc autem eis primum contigit arte mathematica minutatim describere, qualis esse deberet talis materia.

Rationem mathematicam difficultem esse negat Smith: „Nihil est in ea, quod non ante Level C annos potuerit computari.“ Neque tamen tunc instrumenta apta fuisse, ut materia talis efficieretur; quod investigatores Universitatis Duke nunc iam conantur facere.

David Schurig, collega Davidis Smith, putat eam materiam cum ad bellum utilem fore, tum ad multa alia: „Exempli gratia“, inquit, „undae lucis poterunt circum officinam foedam duci, quae prospectui litoris pulchri obstat.“ Etiam signa radiophonica facilius mitti posse putat, nam et illa sunt electromagnetica. Etiam arceri radii electromagnetici ea materia poterunt; quod placebit eis, qui timent, ne radii valetudini noceant.

Prisco a tempore iam mortales percupiebant,
quae natura negat, innumerisque vias,
omnipotentibus ut fierent similes fere divis,
temptabant avidi: sic pater et filius
terram linquentes pennis per aethera vasta
contempto leto ingrediuntur iter.

Frustra, heu; audaces nimium! Gnatus perit: alto
labitur e caelo aequoris alti in aquas.

Tutius est magia niti; persaepe feruntur
arte sua insignes nocte volasse sageae.

Arti nil vetitum quis nesciat esse magorum?
Efficere et possunt, ex aliorum oculis
penitus ut fugiat quisquam nulloque vidente
ambulet in turba quemque latens media.

Talia callebat quondam Sigfridus, in oris
Rheni heros clarus, daemonico populo
Nanorum victo magicus cui traditus olim
regis pro vita pilleus ille malus,
perniciosus, quo non ulli conspiciendus
fraudem heros fecit terribilem, celebrem.

Iam tamen, heu, magia extincta est mundumque reliquit!

Nunc est pro prisca ingenium magia
humanum, dudum iam quod longe superavit
artem, qua celeber Daedalus ille fuit.

Nunc si iter illius sequeris Cretaque relicta

nullo navilio Attica litora adis,
non remis instructus, non velis, volucres ut
pervolas aethera, non mirus eris homini
ulli - Daedalus est nunc quisque. Forsitan olim
et Sigfridus erit quisque hominum, capiti
imposito celamine qui non cernitur ulli?
Mox fortasse fiet, quod voluere diu
permulti populi. Nam Atlantiacum mare vastum
transvolat en mirus nuntius atque novus:
materias nam docti homines effingere temptant
- ecce sagae nostri temporis atque magi! - ,
undae lucifluae quas, unda ut in amne lapillos,
circum molliter et perniciterque fluant.
Quid, quandoque domus si erit illo imbuta colore,
qui non est color, at concolor omnibus est,
quae cernis circum: pratisque agrisque marique?
Invisam ante oculos ante pedesque domum
ecce habes; intrabis (sed qui intras ostia caeca?):
omnia iam cernes. Egredere e ianua:
in campo stabis vacuo; ni impegeris illi
frontem, non ullam reberis esse domum.
Talia nos maneant? Et mox? Mirabile dictu!
Iam res invisas ipsa videre volo!

DISTICHA IUNIA MMVI

De 80 cm magno capite statuae Caesarianis pueri, Cleopatrae Caesarisque filii, nuper in ruderibus submarinis Alexandriae invento et nunc cum multis aliis reliquiis ibidem inventis in museo Berolinensi „Martin-Gropius-Bau“ exposito

Hic ego qui iaceo (1), spectator, magnus in aula
maiore, accipe nunc, *ille ego qui fuerim* (1).
Clara stirpe tueris natum Caesarianem,
prisci qui regni spes nova natus eram
urbe in Alexandri, in qua iam puerilibus annis
rex dicebar ego; mater enim debuit
alterum, ut regnaret, regem sibi consociare,
quamvis parvus erat - femina quippe marem.
Quid faceret? Nullus restabat: frater uterque
occisus; Caesar, filioli genitor,
occisus nuper; puerum sic denique trimum
declarat regem. Parvulus en ego rex
exhibeo populo festis; aliisque diebus
vix umquam matrem - regnat! - ego video.
„Bella parat mater“, dicebat Nubia nutrix.
- „Cuinam bella parat?“ - „Contice, parve puer;
nil res illae ad te; bellum sit cura parentum.“ (2)

Deinde audire tamen contigit ecce mihi
clam servos pavidosque susurrantesque ministros:
„Quid regina parat? Caesaris arma vocat
in se nosque, famem ut satiet laudisque et opumque?"
„Caesaris" aiebant? Nonne meus genitor
interfectus erat Romae? Quid „Caesaris arma"?
Felicem tunc me! Mox ego iam iuvenis
saevitiam illius, qui tunc Caesarque vocatus
Iulius atque novus, heu! nimium didici.
Iam compellebant crudelia „Caesaris arma"
me, matrem, fratrem, vitricum et Antonium
lumine relicto tristem descendere in Hadem.
Non nisi de lapide factus ego maneo
urbe in Alexandri, templorum tecta domosque
despiciens hominum, multaque saecula post,
Romano iam Caesaris imperio morituro,
admoneo cives Caesarionis adhuc,
qui clara Aegyptum regnabat cum Cleopatra,
ex Ptolemaia stirpe ultima progenies.
Terra dein trepidante prolabantur in undas
vici, templa, fora: omnia mergit aqua.
Me quoque tam grandem lapidis celumque colossum
fractum et truncatum substrahit unda oculis.
Nilque nisi caput iam glaucis circumflor undis
Neptuni in regno saecula plurima ego.
Interim Alexandri viget urbs: labentibus annis
Byzantii regnant, post Arabes validi,
Galli, deinde Britanni; sed quisquis dominatur,
vitam talem, ut erat semper, agunt homines:
hic texit fiscos, hic porcos pascit, at ille
pisces extractos e fluvio pueris
vendendos tradit, sectatur quisque lucellum;
rixanturque et amant suppliciterque deos
implorant, ne deficiat segetesque pecusque
hoc anno fluvius, laetificantur agri,
ne tamen erumpens nimia iam fervidus ira
depopuletur agros eripiatque casas.
Omne illud tempus tepidi sub aequore ponti
occultus lateo, leniter ac leviter
unda fluens me operit lapidemque immergit harenis.
At longum somnum rumpitur ecce meum:
Parvus nat prope me sensimque accedit homullus,
tangit, pertractat, avolat et sociis
cum multis revenit, qui in ictis funibus omnes
ponto ex umbroso glaucifluis et aquis
Solis me in radios ardentes eripuere.

Deinde per aethera ad hanc barbariem venio,
nunc ubi caerulea lucis circumfluor unda,
qualis celabat unda me opaca diu.
Germanos, qui, ut nos, perpessi Caesaris arma,
rursus nunc moneo Caesarionis ego,
qui clara Aegyptum regnabam cum Cleopatra:
sum Ptolemaiorum ultima progenies.

1. ex Ovidii Tristibus
2. „Bellum sit cura virorum" (polemos d' andressi melesei) apud Homerum dicit
Hector Andromachae, quae eum timore commota a pugna retinere vult

DISTICHA QUINTILIA MMVI

Quomodo primi proavi Aegyptiorum antiquorum ante VIII milia annorum ex Sahara, antea pluviosis frequentibus fertili, tunc autem caelo mutato arescente, immigraverint in Aegyptum, antea nimis humidam palustremque, tunc autem caelo aridiore iam habitabilem (cf. „Scientias")

In vasto latoque sedet sub vesperum ad ignem
grex hominum campo parvus et esuriens;
iuxta stant casulae factae ex ramis foliisque,
et pecus in saeptis fame balat miserum.
Non nisi in hanc noctem sunt saepa structa casaeque;
mane capras homines in nova pascua agent.
Algida dum crescunt fugiente crepuscula Sole
et tremulae flammae luce micante nitent,
mentibus en homines permulta atque anxia volvunt,
nam dudum his terris nulla cadit pluvia.
Iam quocumque gregem compellunt, inveniuntur
non fontes homini, grama non pecori;
arida sed ventis rapidis agitatur harena
Sole sub ardent, arboribusque comae
desunt nudatis, albescunt ossa ferarum.
Quo iam se vertant, ne pereant, homines?
Ecce inquit quidam iuvenis: „Non dicitur illis
in terris, ex quis incipiente die
igneus exit Sol, fluvius vel maximus esse?
Illic lymphae homini, grama erunt pecori!
Illic vivemus! Mulgentur denique caprae,
lac non deficit, caseus inde fiet!"
Auscultant omnes taciti. De flumine certe
audivere illo: dicitur eius aqua
tempore, quo nobis paucas fert exiguaeque
iam pluvias ventus, effluere e fluvio,
iam nullam ut cernas terram; lacus omnia facta.
Quam felix terra est esurientibus! At ...

nonne est daemonibus multus infesta malisque?
Non paludibus ex pessima Febris ibi
noctu clam surgit volitatque per aera pernix
quaerens, quem iugulet? Non dominus fluvii
fertur dente leonis terribilis Crocodilus?
Solis ibi terra est, qui deus est vehemens;
iam multos deus hic validos fortesque necavit
aestu sive siti. Est locus horribilis!
Haec taciti volvunt animis, metuunt cupiuntque.
Cana gravisque annis denique surgit anus:
„Audite haec, iuvenes, quae olim narrare parentes
de his campis, quos nunc incolimus, soliti.
Daemonibus loca subdita multis letiferisque;
non silice in nuda gutta fuit pluviae.
Timebant homines eadem loca tunc vehementer,
in quos venit post imber et herba nova,
et silice in nuda mox iam virentia prata
arbusta et crescunt, ponit homoque metum.
Sic quandam proavi venere in pascua nostra,
per quae nunc capras nos et oves agimus.
Non in perpetuum vexantur daemone terrae!
Libera daemonibus forsan et illa loca
iam quandoque fient? Iam Febris rarer illic
aethera pervolat, et carminibus magicis
avertetur? Quin salvis forte et Crocodilus,
suppliciter si oras, incolere illa loca
permittet nobis? Agite experiamur, amici!"
Mane novo Nilum Sole oriente petunt.
Iside prognatos se dicebant Pharaones;
Haec, lector, vero Isis erat mulier.

DISTICHA SEXTILIA MMVI

De Natalia (Natascha) Kampusch Vindobonensi, quae VIII annis ante, tunc X annos
nata, a viro ignoto abducta et sub domo eius in cellula subterranea inclusa erat,
sed die XXIII mensis Augusti anni MMVI aufugere potuit, cum iam dudum mortua
esse putaretur

Aufugit Natalia paucis ante diebus:
octo post annos cella relicta manet.
Curatur virgo a custodibus iam medicisque,
omnem per mundum nuntius ille volat:
Libera nunc est, quam desperavere parentes
dudum vivere adhuc, libera et incolumis!
Omnes percipiunt scire omnia: Qui tolerabat
talem nam vitam? Dicite, qualis erat
vita illa in cella? Per pauca scimus, at illis

paucis contenti num sumus? O minime!
Crudelem abductorem alter declarat, at alter
captivam affirmat non timuisse virum,
dilexisse immo - fortasse et concubuerunt?
O sapiens, qui nil scire homines meminit!
Cognita sunt externa; at quae Natalia sensit
octo illos annos, occulit haec animo.
Quae sint facta puellae, iam, lector, tibi dicam:
facta eadem, at variis exposita ecce modis.

I.

Vere novo in ludum it parva olim forte puella,
veste est caerulea praedita, fusca comas.
Ora rigant lacrimae: mater modo namque moranti
incussit gnatae mane domi colaphum.
En subito quidam curru exsilit perque plateam
currens protinus hanc eripit atque fugit.
Perstrictaque horrore abducit deinde puellam
secum ex urbe vehens ille domique suae
cellae sub terra includit. Circumspicit illa:
Nudi sunt muri, parva lucerna lucet...
„Hic", abductor ait, „vives, Natalia." „Hicne?"
„Ne time, nam pulchrum mox erit atque bonum!
Lectus emetur mollis, sella, scrinia, mensa,
dic, quidcumque voles!" Illa dein timide:
„Quid tibi nomen?" ait. „Dominum me, parva, vocato
iam, Natalia, abhinc; nam mea nunc es", ait.
Sola relicta diu Natalia lacrimat. O quam
ardenter matrem invocat atque patrem!
Nil colaphus refert iam incussus mane puellae.
Occlusa ante oculos ostia firma videt -
mater, ades! Succurre, pater! Prodeste, sorores!
Frustra plorat, eheu: solus adest „dominus",
blanditiis falsis multos qui deinde per annos
temptat captivae conciliare animum,
diligat ut sceleratum. Inclusa in carcere vivit,
solem non cernit, non alios homines.
Anni praetereunt, iam iamque sueta timori
uti scit „domino" callida, ne subito
blanditiae illius rabidam vertantur in iram,
pareat si forsan tardius imperio.
Iam Natalia virgo est pulchra et candida, primum
is cum permittit linquere denique ei
angustam cellam omni solis luce carentem:
spectat nunc aedes illa avide domini.
Quam vidiit nil tale diu! Breviter tamen ille

nunc captivam oculos pascere luce sinit:
Expurgare domum iubet. Est labor ille voluptas
captivae inclusae; saepe dein misera
cella educitur atque iubetur pro scelerato
seu navare horto sive operam domui.
Quin etiam adducit collegis ille puellam:
Acriter ante monet, „ne male quid faciat".
Dicit amicum ergo dominum esse sibi simulatque
se esse beatam, hilarem mota metu misera.
Quadam forte die purgat currum abductoris;
figit in illa, ut mos, acriter hic oculos.
Tintinnat telephonum, paulisper sceleratus
paucos ecce gradus se movet a misera...

Sic fortasse fuit. Sed forsan, lector, et illo,
quem nunc accipies, res ea facta modo est:

II.

Vere novo in ludum it parva olim forte puella,
veste est caerulea praedita, fusca comas.
Ora rigant lacrimae: mater modo namque moranti
incussit gnatae mane domi colaphum.
En subito quidam curru exsilit perque plateam
currens protinus hanc eripit atque fugit.
Perstrictaque horrore abducit deinde puellam
secum ex urbe vehens ille domique suae
cellae sub terra includit. Circumspicit illa:
Nudi sunt muri, parva lucerna lucet...
„Hic", abductor ait, „vives, Natalia." „Hicne?"
„Ne time, nam pulchrum mox erit atque bonum!
Lectus emetur mollis, sella, scrinia, mensa,
dic, quidcumque voles!" Obstupet illa. Nova
hicine emetur ab ipsa electa et pulchra supellex?
Non umquam tantam vel pater exhibuit,
cum visebat eum festis atque eius amicam,
vel mater curam. Vespere saepe domi,
fessae filia perturbabat cum otia matris,
incussit colaphos, acriter increpuit.
Abductor sed adest suavis, persaepe puellae
fabellas recitat, dulcia donat ei.
A genitoribus se ille argentum ait saepe petisse,
illos pro gnata nil dare velle tamen:
„non illis cordi es." Credit Natalia. Quidni?
Blandis plorantem vocibus ille dein
consolans lacrimas abstergit. Non genitores
Hoc fecere umquam... Iam bene velle sibi

illum hominem credit. Cum inclusa in carcere vivat,
solem non cernat, non alios homines,
saepe rogat, cur non permittat linquere cellam,
non exire foras. „Est tibi sic melius”,
ille inquit, „tuta es, falsos non cernis amicos,
non potas vinum ...” Dispicet hoc. Liberis
quid tamen insoliti est a deliciis prohiberi?
Multa vetat mater, multa pater, sed eos
cum Natalia flagitat id, quod amat, ab utroque
vapulat en misere. Vapulat rarius hic
in cella, immo multo rarius! Ecce puellam
colloquiis multis iam placat atque bonis
callidus abductor, dona et praebet placitura:
librumque et pupam, vestibus atque novis
illam exornat, moxque tacet paretque puella.
Et tacito passu tempora praetereunt;
iam Natalia virgo est pulchra et candida, primum
is cum permittit linquere denique ei
angustam cellam omni solis luce carentem:
spectat nunc aedes illa avide domini.
Quam vedit nil tale diu! „Purgabimus aedes”,
mox abductor ait, „iam cape, cara mea,
pannum, quo tergas!” Paret Natalia. Quidni?
Nonne suos liberos saepe iuvare iubent
matres se atque patres? Nil plus commune videtur
captivae inclusae; saepius illa dein
cella educitur atque iubetur pro scelerato
seu navare horto sive operam domui.
Quin etiam adducit collegis ille puellam:
A criter ante monet, „ne male quid faciat”.
Dicit amicum ergo dominum esse sibi ostentatque
Contentam atque hilarem se esse. Nihil simulat:
Vivitur hic melius quam olim cum matre. Cupiscit
sane exire foras, somnia nocte videt,
libertatem quis spectat, desiderioque
experrecta dein lacrimat en misere...
mox tamen adveniunt oblivious dulcia, deinde
expellit curas ex animo miseras.
Cur desideret id, verum quod non erit umquam?
Saepe sibi dicit: „Vivitur hic melius!”
Quadam forte die purgat currum abductoris;
figit in illa, ut mos, acriter hic oculos.
Tintinnat telephonum, paulisper sceleratus
paucos ecce gradus se movet a misera...

Aufugit Natalia paucis ante diebus;

omnem per mundum nuntius ille volat.
Cognita multa externa; at quae Natalia sensit
octo illos annos, occulit haec animo.
Iam sileant rumores, permittatur habere
vitam denique ei nunc sibi habere suam!

DISTICHA SEPTEMBRIA MMVI

Archaeologos novam „Argo“ fecisse

Ex Ephemeride: Archaeologi navem talem, qualis Argo fuisse dicitur, fecerunt, ut e Thessalia ad oram orientalem Ponti navigarent. Eo experimento cognoscere volunt, num Graeci temporis Mycenaei vere potuerint Colchim pervenire, ut Argonautae fecisse traduntur.

Complures menses nave efficienda consumpserunt, donec medio mense Septembri perfecta et in aquam deducta est. Mensibus futuris navigatiunculis brevibus probabitur; proxima autem aestate cum quinquaginta remigibus rem publicam Georgiam petet, quod iter fortasse duos menses consumet.

„Novi Argonautae“ sibi proposuerant navem talem eius generis aedificare, quales erant primae naves rostris instructae; quae in Graecia saeculo decimo quarto ante Christum natum primum aedificatae esse creduntur. Dicunt se quam maxime fontibus antiquis nimnos esse, ipsam autem Argo nusquam verbis describi.

Sperant se itinere Pontico plura de arte navalı antiqua cognoscere posse. In animo habent secundum litus maris Aegaei in Hellespontum et inde in Pontum navigare. Tempore antiquissimo homines paene semper in conspectu litoris navigabant, ne de itinere deerrarent.

Etiam alii archaeologi naves more vetere aedificaverunt, ut eas experientur. Pauca enim et incerta de arte navalı veterum temporum tradita sunt, quare saepe non nisi hoc modo plura exquiri possunt. Maxima quaestio est, quatenus populi prisci inter se commercia habere potuerint.

Non nobis primum peregrinandi orta cupido,
qui ignotas terras saepe novas petimus,
sive frigora nostra ut vitemus, seu oblectent
ut loca non nobis nota animum atque oculos;
immo etiam heroes primaevi temporis olim
commiserunt se caeruleo pelago,
quod non ausus erat prius ullus. Peliacarum
silvarum pinus caedere constituant,
navem pergrandem faciunt, quam remus et aura
per Pontum ferrent, vellus ut expeterent
auri. Qui poterant Symplegades et superare
atque procellas, quas di dederant rabidas?
Miramur, qui vix salvi incolumesque venire
nostris naviis, quo volumus, possumus,
ferreus alveus iam quorum stridore repletur
ardentique oleo pellitur ecce rota.

Nonne frequens navis, trans Aegaei maris undas
quae modo pernicior igne volabat ad hunc
sive illum portum, peregrini ut perveherentur
litora ad iucunda, lucrum alii ut facerent,
nunc submersa iacet dira robigine victa?
Hoc facere antiqui quo potuere modo?
Hoc quidam ut scierent, nunc rursus Peliacarum
silvarum pinus caedere constituunt,
navem Argous similem faciunt, quam remus et aura,
non ardens oleum, dein veherent per aquas.
Qui sunt? Non heroes, ut olim, sed sapientes
et docti: omnia, quae tradita dictaque sunt
Argonautarum de erroribus atque periclis,
hi legere. Ergo cognita sunt miseris
omnia, quae impendunt: terra natique gigantes
primum, saevaque dein multa procella; manent
Bebryces pugnaces post et amore furentes
Nymphae, quae pulchros eripiunt iuvenes,
denique grex volucrum pennis armatus aenis
necnon saevus aper, bellicae Amazonides...
Deerit at Lynceus, oculis praeclarus et omnes
excellens visu, deerit et validus
Hercules et Mopsus vates, deerit Polydeuces,
pugnis non ulli qui superandus erat,
Orpheus et cantor, divina voce valebat
qui placare undas. Quid faciant miseri?
Doctrina et libris credunt se vincere posse
monstra illa? Aut forsitan machina cantat eis
disco ex compacto? Bene; sed satis haec erit undis?
Non credo. Coeptis saltem et Athena favet,
Argonautis sacra olim Dodonide queru
ramum depromptum quae dederat magicum?
Non habet hunc iam ramum nostri temporis Argo.
Sic creditis vos caeruleo pelago?
O prius, oro vos, Pallanti sacrificare
Neptuno et magno votaque suscipite!

DISTICHA OCTOBRIA MMVI

De quattuor incolis insulae Pitcairn stupri puellarum damnatis

Ex Ephemeride: Quattuor viri, quorum maiores erant clari illi rebelles ex nave Britannica „Bounty”, ad vincula damnati sunt, quia multos annos puellas stuprabant. Frustra negabant se legibus Britannis subiectos esse, cum rebellibus prognati non essent cives Britanniae.

Provocaverant ad Domum Superiorem („House of Lords“) Londiniensem, quae nunc decrevit incolas insulae Pitcairn legibus Britannis teneri. Nuntius divulgatus est a radiophonia Novae Zelandiae.

Insula Pitairn, quinque chiliometra quadrata magna et 45 hominibus habitata, est colonia Britanniae in mari Pacifico meridionali sita. Anno MDCCXC novem nautae navis Britannicae „Bounty“, qui nauarchum severum Guillelmum Bligh rebellione fugaverant, cum uxori-bus Tahitianis illuc pervenerunt, ut ibi tuti et indetecti a navibus Britannis poenisque iudicium Britannorum habitarent. Posteri eorum etiam nunc ibi vivunt.

Postquam stupra ante tres annos detecta sunt, custodes publici in insulam missi sunt. Deinde in septem ex duodecim viris adultis, qui tunc insulam incolebant, investigatum est. In toto de 55 stupris agebatur, quorum nonnulla ante 40 annos facta erant. Quia ibi omnes inter se bene noti et plurimi etiam cognati sunt, scelera omnibus nota silentio tegebantur.

Ut causa agi posset, iudices, custodes publici, accusatores, defensores in insulam missi sunt et aedificium iudiciale aedificatum est. Causa coepit agi pridie Kal. Oct. anni MMIV. Advocati reorum negaverunt insulam legibus Britannis teneri; praeterea dixerunt mores ibi iam duo saecula tales esse, ut concubitus puellarum et virorum nihil insoliti essent.

Nonnullae feminae maritos suos excusabant, dicentes mores insulae differre a moribus aliarum terrarum: nihil rari ibi esse puellas duodecim annorum cum viris accumbere. Aliae autem narraverunt se terribilia passas esse et gaudere rem nunc finitam esse. „Puellae non nisi ludicra virorum erant“, dixit femina quater vi stuprata.

A.d. IX Kal. Nov. anni MMIV sex rei damnati sunt. Advocati reorum provocaverunt ad summum iudicium Novae Zelandiae, quod poenas confirmavit et declaravit incolas insulae Pitcairn legibus Britanniae subiectos esse. Deinde advocati ad Domum Superiorem Londiniensem provocaverunt, quae nuper idem decrevit.

Viculus est quidam vel remotissimus orbis,
qui positus Placido ultimus Oceano.
Sic est conditus: olim navis parva Britanna
appulit ad litus, per fremitumque maris
saxa ascendebant nautae famulique Britanni,
qui cum virginibus illius Oceani
indigenis coepere illic habitare; fuere
non nisi parva manus. Unde tamen mulier
illa parte maris genita innotescere possit
Anglo? Res facilis: rege iubente suo
nautae per mundum totum saevasque per undas,
fruges ut caperent, insulam earum adeunt.
Adversisque dein ventis - vel forte secundis? -
multos per menses hi remanere debent.
Navis iners iacet in portu, nautaeque mirantur:
quales sunt mores hic hominum? Placidi
atque sereni omnes hic, vir mulierque, videntur,
comes hospitibus, leniter et liberos
educant: non umquam verbere mater
afficit hic puerum. Talia qui fieri

in mundo possunt? Admirantesque Britanni
caeli temperiem, litora amoena vident...
Mythus erat quidam „Paradisi“ traditus illis,
horti, lege Dei quondam ubi primi homines
vixissent sine curis, terque quaterque beati.
Insula forte fuit, forte et huic similis?
Nudos audierant vixisse homines Paradisi
nec puduisse illos. Credere vix poterant,
namque severi ipsis mores: tetigisse puellam
primo vel digito dedecus in patria,
femina non exit ni spectans sedula vestem,
ne pateant umeri, bracchia sive pedes.
Hic sed multa fuit valde et formosa puella
pererrans semitas exiguis tunicis,
non multo praeter flores velamine tecta.
In caelo nautae credere se poterant!
Multos per menses remanent, et sumpsit amicam
iam fere quisque; dein linquere laeta iubet
litora nauarchus durumque ad iter revocavit.
Perdoluere illi. Quid? Valedicere iam
virginibus, reverti ad labores onerosos,
plagas atque famem? Velle parere tamen
se dicunt alii nautarum, aliique recusant.
Pulso nauarcho parva feroxque manus
expugnat navem; mox deinde vocantur amicae,
et celeres fugiunt, vir mulierque, mari.
Tuti a iudiciis a navigiisque Britannis
qua vivant, rupem denique repperiunt.
Terra incognita iam, fabula ficta velut,
illorum liberis patria est patrum. Insula parva,
qua nati, patria est; in casulis et agris
ludunt et crescunt per notaque litora currunt.
Albior est paulo forsan eis facies,
nasus acutus: quid refert? Aliud non umquam
norant; non adsunt, qui rideant, alii.
Praetereunt anni, mox saecula; vespero quodam
mater cum gnata aedibus in placidis
albatisque sedent, resplendetque ante fenestram
sol ruber, iam fugiens in mare, litora quod
arduaque et saxosa ferit vehementibus undis.
Cistula, quales hoc tempore quisquis habet,
lumine caeruleo, tremulo, conclavia replet
rubra immiscentur fulgura solis ei.
Vox missa ex cista auditur gnatae atque parenti,
ex Zelandia cum lumine missa Nova:
„Viculus est quidam vel remotissimus orbis,

vix noviens quinis civibus incolitur.
Sunt illic, qui parvas innuptasque puellas
multas, si multum quidquid ibi esse potest,
stupravisse putantur. Grex nunc provocat ille
iudicium ad nostrum, quod modo iudicia
confirmavit eorum: Sunt in vincla damnati
sex virum illorum; sex remanent liberi."
„O mater", rogitat summissa voce puella,
„suscensesne mihi?" „Talia cur metuis?"
„Nonne ego prima fui, quae dixi me violatam
a Stephano? Forsan, si tacuissem ego tunc,
nil aliae dixissent, mater, paxque fuisset,
qualis et ante fuit..." „Ne timeas, habeas
mentem tranquillam; gaudemus rem patefactam."
„Sed nunc tam longe a nobis detenta manebit
tanta virorum pars carcere! Naviculas
quis reget iam, capiat pisces, laboret in agris
palmarumque hortis?" „Filia, ne timeas!
Ista videbimus", ait mater. Tamen anxia nata
conticet, et genetrix mente sedet timida:
pauci semper erant homines hic. Forsan in urbe
vivunt commodius? Si tibi in urbe mali
quicquam fecit homo, facile est abscedere ab illo.
Quid tamen hic faciant Oceano in medio?

DISTICHA NOVEMBRIA MMVI

De proposito actorum diurnorum „Temporum Angelopolitanorum" („Los Angeles Times") dictatori Saddam Hussein potentiam supra Iraquiam reddendi, cum iam nulla spes liberam rem publicam populo invito instituendi esset et tyrannis minus terribilis esset quam violentia et bellum civile

Bagdad erat quondam florens urbs, clara frequensque,
„urbs pacis" „donum" sive vocata „dei".
Condita saeclo et dimidio iam post Mahometum,
esset futuri ut caput imperii,
quod successores expugnavere prophetae.
Fertilis haec fluvio est terra rigata Tigri,
prisca aetate ubi agros homines hortosque colebant,
condebat urbes magnaque templa deis
et statuas vovebant; iam pictura fiebat
scripturae similis, quando homines alibi
vivebant silvis volucresque ferasque venantes
ritu barbarico. „Urbs" ea „Pacis" erat
dives frugibus, insignis thermis atque aedibus altis
artibus et multis mercibus et variis.
Illius at splendoris nunc quid restat? In urbe,

quae olim „Pacis” erat, tempora saevitiae
 nunc cives patiuntur. Quoque die scelerati
 permultos cives innocuos lacerant;
 quoque die miles metuens, ne interficiatur,
 occidit quemquam. Vix licet ire foras,
 vivere si velis, hic. Liberos cum mane parentes
 in ludum mittunt, iam metuunt miseri,
 salvi ut revertantur. Haec num dicitur esse
 libertas ea, quam praebet America eis?
 Expulso domino iam libertate fruuntur
 illi, et adultos qui et pueros lacerant.
 Nulla est libertas aliis. Revocare tyrannum
 iam quidam cupiunt. Talia quin etiam
 ipsa et America vota facit: nam tuta fuisse
 dicitur „Urbs Pacis” tempore Saddamico -
 illis sane, quibus nil umquam non placitum
 servis Saddamicis vocis in ore fuit.
 Nunc autem quid erit? Iam Arbustius ipse
 nunc cum duce novo colloquitur - sed ubi?
 Illis hospitium Iordania praebet; in urbe
 insidias „Pacis” nam nimium metuit.
 Felicem et liberam voluit quam reddere terram,
 hanc Georgius iam Maximus ipse timet.
 O mores, o tempora! Num revocare tyrannum
 una et sola salus? Di melius faciant!

1. „Bagdad” lingua Persica est „donum Dei”; medio aevo urbs etiam appellabatur „Medinet as-Salam”, i.e. Arabice „Urbs Pacis”.

DISTICHA DECEMBRIA MMVI

De Saddam Hussein interfecto (cf. Nuntios)

Mortuus est saevus crudelisque ille tyrannus,
 prima luce modo suppicio periit.
 Nunc Europa dolet, laetatur America; ipse
 quid velit is populus, qui sub eo misere
 vivebat multos annos, curare videtur
 vix quisquam - Saddam suppicio periit.
 „Iustum est et dignum”, dices fortasse, „tyrannum,
 multos ipse homines qui sine iudicio
 ullo interficiebat, nunc pendere...” Sodalis,
 cur, dic, supplicium gentibus omnibus iam
 Europae vetitum? Vitam non auferet ullus
 iudex hic homini; permultos aliquis
 iam licet occiderit, non est tamen ipse necandus.
 Sacra est vita omnis - et scelerati - hominis.

Hoc unum et simplex ignorans ipse tyrannus
civibus atque hosti perniciosus erat.
Ignorant hoc et hi, qui temptant dilacerare
per fora perque vias innocuos homines.
At qui nunc illam terram regnare conantur,
esse volunt iusti, ut patriam liberam
effiant, cives protecti ut legibus atque
iudiciis vivant. Num tamen efficient
sic iam iustitiam? Num censem iudice dignum
ulcisci? Quin nunc et populo poterant
monstrare et mundo iam poenam sumere culpae,
non satiare iram propositum esse sibi.
Gaudebat sed Arbustius iam pendere tyrannum,
gaudebant alii, quis et America nunc
credita tutanda et mundi fortuna regenda.
Credunt se esse pios ante alios homines;
quae tamen est horum pietas? Non saepe benigna:
quo maior pietas, hoc magis illi alios
accusat, carpunt; quisquis non vivit ut ipsi,
his peccator erit. Imposuere sibi
officia et leges: precibusque ut saepe vacetur
carminibusque piis, et procul absit eis
et Venus et Bacchus; pius est, qui talia servat,
quisque aliter vivens impius atque malus.
Et quod sponte sua libere procedere oportet
magno et amore Dei profluere ex animo,
hoc fecere legem. Quid valet invidia
quidque superbia? Vix hae turpes esse videntur,
conventusque pios dummodo semper adis
atque preces. Tergum coniunx si coniugis ira
verberibus mulcat, hoc minus esse malum
censem, quam si virgo pulchra oculo vel obliquo
cursimque aspicitur. Despiciunt alios,
haec illis virtus. Quare nil denique mirum est,
si erga illos homines, qui necavere alios,
his clementia nulla manet: qui forte cecidit
ipse aliquem, celeri morte debere mori
- publice inflict - affirmant, his more parentum
dens pro dente valet atque oculus pro oculo.
Non tantum punire, ulcisci at velle videntur.
Num pietatis opus esse videtur eis
vitam auferre nocenti? Cui vestrum vitia nulla,
primus, ait Jesus, deiciat lapidem!

DISTICHA IANUARIA MMVII

De puella Americana hormonis curata, ne adolesceret (cf. Socialia)

Viculus est quidam, quo vivit parva puella
felix atque hilaris valde et amata suis.
Diligit illa patrem, matrem, fratrem atque sororem;
ludere sed cum illis, candide lector, eam
si credes, „Utinam!” respondebunt genitores.
Non umquam compos filia mentis erat.
Annum iam sextum degens nil, forte trimestris
infans quod nequeat, illa puella potest.
In pulvino immota cubat; si vocibus illam
blandis appellas, laeta hilarisque ridet,
verba sed ut capiat, spes nulla. Crepundia parva
porrige: non manibus retinet illa: cadunt
in terram. Vitam sed agit laetam atque beatam:
Cum sentit matrem sive venire patrem,
fratrem sive sororem, infantis more puella
gaudet, laetatur; carmina si exhibeas
auscultanda, manus iactat laeta atque renidet;
si ludunt alii, spectat eos avide.
Iamiam crescere se non sentit parva puella,
crescit sed rapide, ubera iamque fiunt,
quasi esset *plenis iam virgo nubilis annis,*
iam matura viro; iamque pater metuit
et mater: „Quid, si portari filia nostra
mox non iam poterit? Forsan in perpetuum
sola in conclavi atque cubili affixa iacebit,
cum tantum cupiat semper adesse suos?
O miseram!” Miseris medicus sed denique suadet:
„Efficere id possum, ut crescere desinat, et
semper sit brevis atque levus.” Gaudentque parentes
atque suae gnatae mox medicamina dant,
totam ut per vitam servetur parva puella.
Exhorrent multi: „Sic mutilare nefas
est hominem! Crudeles sunt medici atque parentes,
qui gnatae miserae non adolescere iam
permittunt! Naturam sic pervertere possunt?
Ne medici credant esse deos homines!”
Respondent alii: „Non umquam mente adolescat;
infans semper erit. Quid noceat, maneat
parvum si corpus? Non sentiet illa. Putatis
naturam eversam? Non medicina omnis
mutat naturam? Vitrorum si arte iuvabis
forte hebetes oculos, dentibus et putribus
sive aderit medicus, natura inflectitur usque.”
Quod tibi iudicium, candide lector, erit?

DISTICHA FEBRUARIA MMVII

De luto in insula Iava ex terra effluente (cf. „In orbe“)

Ex Ephemeride: In insula Iava iam decem menses permultum lutum fervidum ex terra effluit: ducentena milia „metrorum cubicorum“ (m^3) in die. Ingeniarii Indonesiaci adhuc frustra conantur rei mederi.

Lutum fervidum, caloris 140 graduum Celsianorum, mense Maio anni praeteriti ex terra effluere coepit. Primo quinquagena milia metrorum cubicorum in die erant, nunc autem plus ducentena milia esse putantur. Lutum toti regioni periculum affert: Iam delevit quinque milia domorum innumerosque agros oryzae, officinas, scholas. Undecim fere milia hominum domibus carent; non minus quam decem chiliometra quadrata iam numquam habitari poterunt.

Purnomo Yusgiantoro, administer energiae, dixit lutum in fretum Madurensis ducendum esse, quod viginti fere chiliometris a loco calamitatis distat. Ducetur per fluvium Brantas, qui in fretum Madurensis influit. Homines periti nihil aliud fieri posse censem; non enim credunt fluctum luti ullo modo reprimi posse. „Potes etiam conari Nilum impedire, ne in mare fluat“, inquit Martinus Hovland, vir doctus Norvegus.

Causa calamitatis fuisse creditur, quod consociatio „Lapindo“ mense Maio anni praeteriti in terra foramine facto oleum quaerebat. Duobus diebus post et tantum 150 metris ab eo foramine lutum ex terra prorupit. Deinde innotuit inferiorem partem foraminis non tubis adamantinis ab aqua influente protectam esse, ut fieri solet. Consociatio pecuniae parcere voluisse creditur, cum premium adamantis nuper valde auctum sit. Nunc autem fortasse milies tanta pecunia opus erit, ut damna reparentur.

Iava est insula dives: multa ibi crescit oryza,
palmas et virides haec habet et cafeam.
Multi illic homines aliti iam pridem habitabant
caeli temperie fertilibusque solis;
montibus inque altis non ardua pascua cernes,
magnis sed surgit planus ager gradibus.
Sed non tam fruges cives hoc tempore quaerunt,
non tam palmarum nux et oryza homini
nunc cordi est, aliae sed opes, quas praebet in illis
terra ubertim oris: pinguis olensque liquor
taeter et aspectu, multo sed carior omni
agrorum fructu. *Sacra fames olei* (1)
quosdam commovit sperantes lucra merere,
ut cupidi terrae viscera perfoderent.
Non tamen exsiluit lacuna oleum pretiosum,
limus sed multus, fervidus, horribilis.
Claudere iam nequeunt aditum inferni; reprimuntur
nullo caena modo - o Deus omnipotens,
siste, o siste lutum, finem fac, praeve salutem!
Frustra precantur, eheu. Effluit alluvies,
terrás mergit, ferventi a fluvio fugiendum est,
aestu ne pereas. Talia in Italia,
ut fertur, loca sunt quandam pulcherrima passa,

monte ex ignovomo saxa liquentia cum
effluxere extinxeruntque domos hominesque.
Sic Iavae si nunc litora conspicias,
dira horrendaque somnia te spectare putabis:
Agros, prata, vias, omnia mergit atrum
caenum, ex quo surgunt taetri foedique vapores,
vicis vicinis effugiunt homines.
Si tibi parva domus forte est hortusque et amoenus,
multum in quo pomum crescit in arboribus,
arbusta et florescunt gallinaeque vagantur,
prospectansque viam porticus ante domum,
qua ludentem observabas cum coniuge prolem,
aedibus atque intus pulchra tapeta nitent
umbramque et spargunt excluso ardore fenestrae,
nunc haec omnia sunt destituenda tibi.
Nam venit alluvies limi atri, surgit in altum,
submerguntque domum caena replentque viam.
Si revenis posthac ex oppidulo atque palaestra,
quae suscepit vos hospitio profugos,
extrahas ut caeno seu vasula sive catinos,
qualia conspicias? Mortua terra iacet,
sola exstant limo parvarum tecta domorum,
cana et marcida frons decidit arboribus.
Dic, ubi nunc puteus, vico qui praebuit omni
puram semper aquam? Iam latet ille luto.
Conspicitur post vicum mons, qui non fuit ante,
pullusque et vaporans caenaque lenta vomens.
Undique aer foedis impletur odoribus, inque
horas inque dies plure teguntur agri
limo foetenti, plures vici moriuntur.
Terra, ubi nunc flores, palmae et oryza vigent,
integrae ut alluvie serventur, multa conantur
frustra nunc homines: claudere percipiunt
rimam, quam ante ipsi fecerunt, laeta putantes
effluctura olea; nil tamen efficiunt.
„Non“, docti dicunt, „reprimunt; viscere laeso
terrae prorumpent foetida caena diu,
forsan nostrorum in tempus quin usque nepotum.
Nilum quis prohibet, ne maris aequoribus
se immiscere velit?“ Nunc ergo et caena ducentur
vicinum in fluvium excienda mari.
Multos nunc annos limosus defluet amnis
caeruleum in pontum atraque caena feret.
Quae nondum periere, haec integra prata manebunt.
Gaudebunt homines, aeger in Oceano
non, credo, gaudebit piscis, cancer et alga.

O quid non faciet sacra fames olei?

1. Verg. Aen. 3, 57: „auri sacra fames“

DISTICHA MARTIA MMVII

De vacca carnivora

Ex Ephemeride: Cum nuper in parvo vico in India orientali sito multae gallinae perirent, discordia inter vicinos orta est; uterque enim alterius canem gallinas furatum esse suspicabatur. Denique autem apparuit eas non a cane, sed a vacca devoratas esse. „Priore“, inquit Ajit Gosh dominus vaccae, „vita vaccam nostram tigrem fuisse puto.“. Mihir Saatpathy veterinaria regionis „Fortasse“, inquit, „inopia mineralium adducta carnem edit.“

et

De formicis monachos vexantibus

Ex Ephemeride: Complures annos colonia formicarum mordacium monachos templi Buddhistici in Malaysia siti vexabant. Saepe de arbore desiliebant in homines meditantes, ut eos magna vi morderent. Monachi fide Buddhistica severe vetantur ullum animal laedere, quare formicas etiam pulveris hauritorio in alium locum transferre conati sunt - sed frustra. Nunc ergo conducendus est, qui eas occidat.

Extremos apud Indos aurea regnat, amici,
pax pietasque: Homines nulla animalia vi
afficiunt umquam, nam sacra est vita cuiusque.
Non tamen omne animal tam placidum esse potest,
nec pietate pecus sacrum et venerabile, vacca,
usque tenetur ea, quam exhibuere homines
semper ei: nam vico in quodam mira iuvenca
nocte rapit pullos tigridibus similis.
Miratur vicus totus; miratur et ille,
qui vidit stabulo saepe perire suo
pullos et gallinas, suspectum sed habebat
vicinive canem sive suum. Tacite
quondam per noctem ad stabulum cum pervigilaret,
ut caperet fures, ecce iuvenca venit,
agreditur stabulum, dein pullum dente feroci
luctantem arripit et devorat en miserum.
Obstupuit dominus. „Quid? Tigris forsitan olim
vita nata alia nostra iuvenca fuit?“
Forsitan, amice, fuit. Fortasse et turba renata
est formicarum de tigridum gregibus,
assidue in templo monachos quae vexat remoto,
mordens in somno tempore noctis eos,
quin etiam in precibus. Templi tranquillus in hortis,
ut monachi officium est, si resides viridi
iam meditaturus densae sub tegmine palmae,

arboris umbrosis desilit e foliis
una ex turba permordax formica frequenter
perturbatque animum. Quam pius esse debet
et sapiens meditator, talia qui ferat aequo
sic animo! Miseri quid faciant monachi?
Occidant formicas? Non licet his animanti
quicquam afferre mali. Terribili sonitu
ferrea eas haurit clamans ululansque Charybdis,
incolumes posthac evomitura alibi.
Sed tamen, heu, nimium formicis palma placebat
In monachorum horto; mox totidem reduces
adsunt formicae numeroque modoque carentes.
Vincitur iam pietas: interimendus erit
Totus grex formicarum! Sed quis necet illas?
Ipsi num monachi? O scelus horribile!
Arcessunt igitur quandam doctum atque peritum,
omnes qui occidat. Qui pietatem homines
erga animalia servent, his animalibus ipsis
cum sit nulla pios erga homines pietas?

DISTICHA APRILIA MMVII

Vaccam in viis urbis Hannoverae saevisse (Cf. "Insolita")

Vacca fugiens medicum, qui unguis eius curare voluit, e praedio ad marginem urbis sito
per urbem Hannoveram cucurrit. Iuvenca gravida in suburbio Limmer flores in hortis de-
levit, saepa et vehicula astynomorum vigilumque fregit. Vigiles et custodes publici eam
tres horas per vias urbis persequebantur.

Denique vigili contigit vaccam tribus sagittis medicamento soporifero imbutis petere.
Postea domum reportata est. Postridie autem fuga, medicamine, graviditate nimis defa-
tigata mortua est. Neque contigit vitam feti, tribus diebus post naturi, servare.

Multa, puto, mulier gaudet curarier unguis:
cosmetes aditur, non minimo pretio
unguis qui atque manus tepidis prius imbuat lymphis,
depsat dein palmas fortiter ac strenue,
ut pistor butyro ovisque et lacte farinam
depsit permixtam, splendida crustula mox
alliciant oculos ut praetereuntis, odores
praetemptent naris dulciter et lepide.
Sic splendent digiti matronae luxuriosae,
reginae similis quae sedet atque manus
praebet depsendas strenue famulis studiosis,
sic et olent - eheu, lector, ignosce, precor,
non ut crustula olent digiti unguentis pretiosis
imbuti, at potius floribus et foliis
tureque odorata stillant opobalsama palmis.

Laeta domum posthac ecce redit, digitos
pernitidos ostendit amicae, deinde marito:
illa admiratur, corripit hic pretium.
Sic gaudet mulier, si unguis pulchre expoliuntur.
Non sensit tamen hoc Ursula vacca modo,
nuper quae medicum resecaturum horruit unguis,
erupit stabulo terribili rabie.
Non oprobalsama suavia, credo, illi subolebant,
sed runcina ferox culter et horribilis.
Quapropter fugit medicum commota timore;
mox iam naturo filio lo grava,
ut mos est gravidarum, animo irritabilis atque
impos erat mentis perniciterque ruit
urbis per plateas, in currus, saeptaque et hortos
irrumpt, birotas frangit et ante domos
arbusta et dumeta delet, vigilesque sequuntur
vaccam et custodes; non tamen sistere eam
ullo more valent. Cum praebet se angulus aptus,
quo illam compellant, vi fugit horribilis:
corpore pergrandi, torvo vultu imminet illis.
Spectant ridentes talia multi homines,
mirantes tam rarum aspectum: bucula currens,
quam exanimis sequitur per fora, per plateas
turba suburbanas, tam tranquillae placidaeque
quae esse solent! Demum vespere iam frigido
contigit adveniente ad murum vaccam agitare:
horti sub magnis arboribus pavida
constitit aedes ante altas, non exitus ullus
iam patet - ecce petunt multa soporifera
tela illam, *geminaque teguntur lumina nocte* (1),
atque veneni vi vincitur iam rabies.
Viribus en iunctis domino dein victa iuvenca
redditur, in stabulo qui vigilanter abhinc
inclusam servabit. Nunc sunt restituendi
hortique et muri, fracta vehicla, rotae.
Cur tantum mulier curari percupit unguis,
bucula sed tanto aufugit illa metu?

1. Catulli carm.51, 11-12

DISTICHA MAIA MMVII

De continentibus ad septentriones moventibus

Ex Ephemeride: Cur continentis in septentrionali hemisphaerio terrae coacervantur?
Simplicissime explicari potest forma terrae et circulo vulcanorum Antartida circum-

dante. Quod multa decennia nemo animadvertisit, quia non solemus terram ab inferiore parte aspicere.

Quaestiones quaedam tam simplices sunt, ut non nisi liberis in mentem venire soleant. Exempli gratia: Diu nullus homo doctus mirabatur paene omnes continentes, cum maxima pars meridiani hemisphaerii maribus tegeretur, in septentrionali hemisphaerio sitos esse, quamquam hoc omnibus effigiem terrae spectantibus appareret. Usque adhuc scholares hoc non bene explicare poterant: Tabulas continentales, semper super liquidum nucleum terrae fluitantes, casu sic evasisse aiebant.

Nunc autem Dionysius (Dennis) McCarthy, qui in Museo Scientiae urbis Buffalo in provincia Novi Eboraci sitae laborat, meliorem explicationem praebet:

Nam Antartis circulo montium tria chiliometra alto cingitur, qui sub Oceano latet. Ex his montibus continuo saxa liquida effluunt durescuntque, dein novis saxis liquidis in utramque partem premuntur.

Intra circulum Antartis, cum ab omnibus partibus prematur, non movetur. Extra autem circulum recens solum maris ad septentriones premitur. Omnes ergo tabulae continentales circum Antarcticem sitae versus aequatorem pelluntur.

Cum autem terra circum aequatorem latior sit quam prope polos, tabulae versus septentriones fluentes altera ab altera discedunt. Hac de causa sola marium hemisphaerii meridiani magnis rimis fissa sunt, quamobrem maria augentur.

Causa ergo est, quod terra globus est? Quam simplex! Cur hoc antea nulli in mentem venit? Non tam mirabile est, quam videtur: Imaginem enim mundi ex tabulis formas terrarum monstrantibus concipimus. Antartis autem, quia in tabulis non nisi ad imum marginem appetit, neglegebatur.

Hoc modo a McCarthy invento ultimis bis milies centenis milibus annorum (i. e. 200. 000. 000 annis) plurimae continentes in hemisphaerium septentrionale pellebantur. Nunc hic spatium angustum fit. Multis locis tabulae continentales inter se collidunt. Collidunt, exempli gratia, per totam Europam Asiamque; sic Alpes et Himalaia ortae sunt.

Fortasse sic etiam explicari poterit, quomodo continentes nascantur et pereant. Nam complures omnes terrae in unam continentem ingentem coaluerunt. Cur hoc factum esset, usque adhuc nemo sciebat.

McCarthy opinatur tabulas omnes in unum locum compelli. Ultima continens, quae omnes fere terras complectebatur, Pangaea nominatur. Partim in hemisphaerio meridiano sita ante bis milies centena milia annorum (200. 000. 000 annos) in complures partes dissoluta est. Ex una rimarum, quae tunc ortae sunt, cingulus ille submarinus vulcanorum natus est, qui nunc Antarcticem cingens continentes versus septentriones compellit.

Wolfgang Frisch, geologus universitatis Tbingensis, aliquando continentes in parte septentrionali coalescere posse putat. Tunc fortasse circum polum septentrionalem novus circulus vulcanorum orietur, qui deinde terras rursus versus meridiem compellet. In septentrionali autem parte ingens novus Oceanus orietur.

Omnibus in terris, mundi quae repperiuntur
occultumque inter conspicuumque polum,
omnibus in terris vivunt homines. Qua fulgent
solis invicti perpetui radii,
arboribus frondes remanentque virentque perennes
totum perque annum noxque diesque pares,

cedunt et veniunt menses, nec longior ullus
seu futuro umquam sive priore dies -
hic vivunt homines; etiam tamen ultima Thule,
qua nox totam hiemem longa silensque tegit,
civibus incolitur, vernali tempore primos
summa laetitia qui radios celebrant,
magnoque et festo lucem solemque salutant,
longas qui revenit denique post tenebras.
Dum tamen Arctoas gentes tenebrae circumdant,
aspice et, oppositum quae propiora polum:
Lucida pars mundi est, qua sol non occidit umquam,
summo sed caelo nocte dieque rotat,
paulum demissus noctu, dein mane levatus.
Noctis sub medium miraque conspicias:
Unde die medio splendet lux, huc cadit umbra.
Nonne homines festis hoc quoque concelebrant?
Non spectaculum tam rarum causa est celebrandi?
Nemo est, qui celebret. Vivere nullus ibi
creditur, omnia nam glacies Antarctica vincit.
Quid, quaeres, soli iam propiora loca?
Quid, quibus est vicinus non frigidus polus atque
terra gelu rigida, nox neque perpetua
totam hiemem longam denigrat, nec tamen ardet
sol aestu horribili noxque diesque pares
omnes per menses, ire ut non sentias annum?
Permultis populis nam media illa loca,
quae nec tecta gelu nimio nec sole molesta,
Arctoa in mundi parte frequentia sunt:
Hic sunt Europaeque sinus portusque marini,
vasti Asiae campi, sunt et Americae ibi
montes et valles, urbs et celeberrima multa;
lector, credo et te, candide, vivere ibi,
terris his mediis. Quid de oppositis tamen illis,
de antipodum mediis pertepidisque locis?
Illuc ut venias, naves ascendere oportet,
nam neque conspicitur mons neque campus ibi,
undas sed cernes; saxosaque et insula quaedam
parva et rara tibi forsitan obveniet,
phocis quae patria est avibusque. At cur glomerantur
terrae sub Boream, plena sit altera pars
orbis cum mari? Supra ferrum lapidemque
ignitum terrae scilicet usque fluunt.
Cur tamen ad Boream? Si navem vertis ad Austrum,
invenies causam. Nam venies propius
terrā, quae inter tot fluitantes unica fixa
atque immota iacet. Cingitur ignivomis

montibus altis, qui sub aqua liquidum lapidemque
ferrumque evomitant Oceanique solum
trudunt atque premunt Boream versus, spatiumque
nostra in parte globi linquitur exiguum,
quo alterius nunc orae impingitur altera terra.
Sub pedibus quatitur terra frequenter ibi,
montesque ignivomi perterrent morte tremenda
fertilibusque solis alliciunt homines.
Arcticus ipse polus mare adhuc conspectat apertum;
olim at terrae omnes convenient et ibi
Pangaeamque novam facient. Qua nunc glacies est
Oceano fluitans, tunc ibi erit glacies
terra fulta nova solidaque, novique orientur
montes, terrarum viscera qui evomitant.
Circulus iam media in „Pangaea“ surget in altum,
qualis nunc mundi fine sub opposito
Oceano occultus latitat terrasque repellit.
Scindeturque solum vastaque terra dein,
inrumpentque undae, rimae implebuntur aquarum
fluctibus et maribus, dilacerataque mox
iam „Pangaea“ fiet terrae multae, incipientque
remigrare illuc, unde prius fuerint
appulsae ad Boream. Sic Oceanus fiet ingens,
Pangaea ante ingens vastaque ubi fuerit.
Nil ergo sub sole novi, migrant remigrantque
terrae sic semper; talia nos homines,
exiguum in tempus nati, miranda putamus?
„Plura“, poeta olim, „repperiuntur“, ait,
„caelum inter terramque, umquam sapientia vestra
quam capiet.“ Sapiens, talia qui meminit...

DISTICHA IUNIA MMVII

De aurificina Nubia nuper excavata

Ex Ephemeride: Ad ripam Nili, in re publica Sudan, archaeologi aurificinam olim maximam et bene administratam effodiant, qua inter vicesimum et decimum quintum saeculum a. Chr. n. aurum quaerebatur. Apparet mercennarios variarum gentium ibi pro regno Nubio (Kus) laboravisse.

Tam multum auri ibi quaerebatur, ut appareat reges Kusitas etiam in finibus regni potuisse commeatum, disciplinam, praesidium praebere. Commeatu opus erat, ut homines et cibi adveharentur; disciplina, ut labores inter operarios divisi perficerentur et fructus operis pretiosus servaretur. Praesidio autem militari reges sibi eum uberem fontem auri vindicabant.

Archaeologi sperant se ibi etiam de vita cottidiana plura cognoscere posse. Invenerunt enim nonaginta sepulcra rotunda et circulis lapidum circumdata. Talia sepulcra gentis

Medaeorum (Medjai) fuisse putantur, qui in metallis vel in exercitu quaestum facere solebant.

„Possumus dicere in Nubia illo tempore multas gentes inter se convenisse“, Williams archaeologus ait. Nuper alia excavatione apparuit Kusitas etiam Puntenses operarios allicerre potuisse. Incolae fabulosae terrae Punt, quae in scriptis antiquis etiam "terra auri" appellatur, olim prope "Cornu Africæ", ubi nunc est Somalia, vixisse creduntur.

Archaeologi etiam sepulcra rectangula, more Kusitarum facta, et vasa fictilia Nubia et ex Aegypto importata invenerunt.

Solis sub radiis resplendent fluminis undae
vastae, atque interdum frigida fert ab aqua
perbrevis aura levamen, solis mitigat aestum;
non tamen umbra ullis spargitur arboribus.
Vicinae auribus obstrepitat fragor cataractæ;
cernuntur montes solis ad ortum alti,
fusci et harenosi, in quis vix ulla herbula crescit.
Paucos hic homines vivere posse putas,
parvis forte hortis qui inter montes fluviumque
victum vix aegre sustineant tenuem.
At tamen ad ripam multorum turba virorum
discurrit, voces et strepitant variae:
"Fer lapides!" "Citius!" "Volo aquam! Heus tu, puer, audin?"
"Carbo quando aderit denique? Vapula, iners!"
"Vectem, aio, mihi fer; comprehendin, barbare? Vectem!"
Sermones multi gestibus et digitis
adiuti miscentur; nam multi variique
omni huc convenient ex Nubia populi:
En Nubii exactores, ostentantur honores
quorum per pelles pardalium varias,
iuussus clamant per vallem, properantque parentque
Amani, modo quos cingula sola tegunt,
Afarii talaria longa atque alba gerentes
proceri et Mityes, picta quibus facies,
attontsi Cytamones vittatique capillos
Medaei atque alii gentibus ex variis,
quas regit imperio Nubiorum rex venerandus.
Nec tantum ex regno huc veniunt Nubio:
Aspice eos, qui illic pisces in flumine captant,
esca ut sit cunctis! Corpore sunt humiles
et rubidi nec atri fuscive coloris, ut omnes,
picti et caeruleo bracchiaque et faciem.
Targi sunt, credo, qui sub regno Garamantum
iam vixerunt diu; arida pascua nunc,
vix quae sufficiunt gregibus, persaepe relinquunt,
hic ut lucra petant parvula. Quin etiam
Puntenses criniti, albo ligamine tecti,

adsunt, ex parvis qui veniunt casulis,
palis quae fultae in lacubusque altis fluviisque
densas stant silvas inter et horribiles.
Navant cuncti operam: Mulis ingentia saxa
apportant alii montibus ex altis,
in quibus interdum resplendet parvula mica;
frangunt saxa alii fortibus haec cuneis,
hi fragmenta terunt posthac etiamque minora
efficiunt, illi deinde focus lapides
imponunt flamasque accendunt, denique pauca
post operam ut longam defluat ex silice
auri gutta modo, servatur quae excipiturque
summa cum cura, traditur et Nubio
exactori torvo observantique severe,
praefecti inque casa, fructus ut incolmis
tantae opera regi tradatur, milite multo
multum atque armato protegitur gladiis.
Fame premuntur iam dudum omnes, divitiisque
regis qui navant luxuriaque operam:
Nil ederunt ex multis longisque diebus
iam praeter pisces. Nunc miseros etiam
pisces deficiunt, per aquosaque iura coquuntur,
piscibus ut paucis prandere turba queat.
Exspectata diu quando nam denique navis
adveniet, quae escas afferat huc operis,
grana, cepas, cervisam... etiam fortasse ferentur
caseus et nuces? Optima quaeque tamen,
ut semper, Nubii poscent. His suavia poma
vina et palmarum, bubula quin etiam...
Vox subito lamentantis defertur ad aures:
Reveniunt, montes qui petivere modo
caesuri lapides. Iumenti terga reportant
exanimis corpus sanguinolentum hominis.
Conclamat omnes, accurrit. Summa dearum,
vivit? Non vivit. Si caput hoc mutilum
aspicitur, spes nulla. Sonant vallis fluviisque
lamento lugubri. Attoniti comites
mulum ducentes aliis narrare conantur,
quid fuerit. Verbis sed nequeunt miseri,
quae capiant omnes: Demonstrant gestibus atque
nutu, ut saxum ingens irruerit comiti,
ipsi temptarint servare ut diffugientes
sese praecipites ... sed quid opus? Loquitur
clarus omni voce cruorque ipsumque cadaver
praefractumque caput sub lapide aurifero.
Cessat opus, neglecta iacent iam saxa focique:

Maius nunc omnes detinet officium.
Rite lavatur in amne cadaver sanguinolentum,
cingitur et vittis deinde caput mutillum;
nam Medaeus erat. Mox signa in pectore sacra
extincti incident, effodiunt foveam,
componuntque sodalem, spectet solis ut ortum,
nam Medaeus erat. Ponitur et patina,
qua pultem miseram dilutaque iura solebat
sorbere, atque calix, unde potabat aquam,
ante cadaver. Dein respergunt corpus harenis,
multos circumdant atque nigros lapides.
Mirantur Mityes: "Non urent corpus?" "Amici,
hic Medaeus erat", dicit eis alius.
Scit: Laborat multos hic sub sole per annos.
Non primum est, divos hic quod obire aliquis
cogitur: Hunc, ripam fluvii qui iussus adire
allaturus aquam, dilacerat frigido
dente ferox crocodilus; flammis ille focorum
uritur, et multos horribilesque dies
vulnera acerba dein patitur multosque dolores,
exhalat dum animam; tigridis ille ferae
desertis in montibus ungue et dente necatur.
Complures annos qui locat hic operam,
cunctorum funebres mox mores populorum
ritusque et cantus noverit is penitus.
Saecula labuntur: Nunc non iam cernitur ullus,
hic qui quaerat opes; terra neglecta iacet.
Quodam forte die strepitantibus ecce vehiculis
pauci per montes approperant homines.
Non Nubii sunt horum praefecti, albidiiores
Persis quin etiam seu Tyriis faciem;
Nilum advenerunt terra, remotior omni
quae harum terrarum est, ex quibus olim operaे
quaestus huc causa veniebant, longius immo
hinc distat quam Punt, Persia vel Libanus.
Permirabilis horum est vestitusque habitusque:
Hoc si operaе prisci temporis aspicerent,
plus etiam riderent, quam risere capillos
pictos et vultus tunc Mityum, populus
cum novus hisce locis oculisque insuetus eorum.
Perfoditur palis arida terra dein.
Laetans extrahit unus fractam ex pulvere lancem:
Gaudentes comites altius effodiunt.
Circulus appetit lapidum: Priscum ecce sepulcrum!
Exsultantque duces et cupide removent
pulverem, harenam. Qui hic elatus repperietur,

is Medaeus erat; busta rorunda docent.
Ossibus iam nudis oculi mox alliciuntur:
Fractum est ecce caput, apposita atque calix
fictilis extrahitur defuncto, deinde catinus.
Summa laetitia conspiciuntque duces
contrectantque: Incisae sunt pictaeque figurae;
moribus Aegypti sunt similes, licet his
simpliciores sint multo. "Quam multa docebunt
tam rara et prisca haec ossaque vasaque nos,
inspicienda magis cum portabuntur in urbem!
Tota scrutanda est area iam, pueri!"
Multos inde dies fodiunt. Mox inveniuntur
vectes et lances, deinde foci, lapides.
Aurum hic quaerebant Nubiorum tempore regni!
Mirum! Qui poterant hisce locis Nubiae,
regni sub fines, operae nam vivere multae?
Laborare illos cogere qui poterant
rege absente? Aurum a furtis qui protegebatur
remota hac terra? Quomodo denique tum
alebant homines multos? Namque arida terra
nullos haec fruges gignit agrorum homini...
Fluminis ad ripam lignum longum sub harenis
apparet; removent quo magis has famuli,
hoc maiusque et longius hoc lignum esse videtur:
Navis! Fracta iacet; percupidi effodiunt.
Fictilia intus vasa latent! Frumenta ferebat
forsan navigium, candida vina, oleum?
Ossa etiam emergunt hominum: Periisse videntur
multi; non ullus forte superstes erat.
Naufragium num factum est vicinam ad cataractam,
huc pulsa est undis deinde ratis fluvii?
Accidit hoc, rogitant, nam quando? Tempore regni
primaevi Nubii; navis et ipsa docet
structa modo illius aevi, ostendunt fictaque vasa
ornatu et forma tempore eo solitis.
Ut famulique ducesque triumphant! Integra navis
aevi tam prisci totque etiam ossa hominum!
Nuntius ille brevi percurrit tempore mundum:
"Contigit hoc magnum: Prisca nuper Nubia
Aegypti ad fines inventa est aurificina;
effossa et vectes, ossa sepulcraque sunt
integra et navis, quae forsan saeculo eodem
demersa in lymphis esse potest fluvii,
quo vixit, cuius prima illic busta reperta."
Ipso mersa die est, ille miser quo obiit...

DISTICHA QUINTILIA MMVII

De arboribus in planeta Marte serendis

Mexicopoli ex urbe - Quinquaginta gradus frigoris, aer tenuissimus et paene omnino ex dioxido carbonis constans: In Marte planeta nulla arbor crescere potest. Olim autem fortasse poterit. Nam biologi et astronomi ex Mexico et Civitatibus Unitis Americanis volunt superficiem Martis, nunc mortuam et lapideam, in regionem viridem silvis et lacibus insignem mutare.

Ut enim homines in Marte vivant, necesse est silvas ibi serere. Sic olim aer hominibus spirabilis fiet. Planetam gazis calorem retinentibus - e.g. methano - calefacere, deinde bacteria illuc mittere volunt, quae ex luce energiam faciant. Deinde homines in Martem volabunt et semina arborum serent. Sic aerem hominibus spirabilem fieri posse credunt. Planeta calefacto etiam glacies in polis liquefcere posse putatur, ut lacus fiant.

Mense Augusto ineunte Consociatio Aeronautica Americana (NASA) machinam volucrem nomine "Phoenix Mars Lander" in Martem misit. Si appareat iam vitam in Marte esse, Navarro-Gonzalez ait se et collegas propositum statim deposituros; nam docti credunt hominibus non licere eam vitam aere calefaciendo necare. Si autem planeta sterilis sit, vitam a terra illuc transferri posse ait.

Navis desertas fulgens appellit ad oras;
vecta per immensa est illa diu spatia,
cernimus in tenebris quae sidera suspicientes.
Ingentem Oceanum hunc pervolat illa diu
navis, nunc quae denique litora ignota salutat,
quis non ante pedes imposuere homines.
Delabuntur humum scalae, atque fores per apertas
nautae perpauci iam properant hilares:
Tam multos post menses denique corpora primum
pondus habent quoddam! Non volitant homines
per navem plumis similes; vestigia restant
iam sine cingulo humi pondere pressa suo.
Rubros en lapides cernunt et culmina montis
ignivomi quondam, nunc tamen exanimis,
valles et nudas. Nulla hic spirabitur aura:
fistula cuique affert aera, ne pereant.
"Hic, comites", inquit, "duos habitabimus annos",
ad comites mulier laeta simulque timens.
"Hic aliquando silvae crescent", altera dicit,
"splendebuntque lacus, prata virentia erunt!"
Huic namque officio veniunt: ut Marte planeta
olim ope humana Terra secunda fiat.
Forsan, secum aiunt, nostri quandoque nepotes
hic ludent laeti fronde super viridi?
Qualem tum degent vitam? Memoresne abavorum
primorum, nostri tunc an erunt memores?

Discunt in ludo liberi circumsilientes
huc illuc aulam per magnam et celebrem;
tabulaque ante oculos ad frontem affixa cuique
praebet vivam aevi praeteriti speciem:
Conspiciunt plateas Solis splendore lucentes
currentes homines atque vehicla vident
magno cum strepitu properantia, lumina rubra
moxque virentia iam; denique flava fiunt.
Ut species oculis, sic auribus inducuntur
iam dudum elapsi temporis usque soni:
Obstrepit ecce vehiculum, tintinnabula, deinde
sermo, quem nullus comperit hic hominum.
Sentiturque calor Solis, ventusque et odores.
Per mundum ignotum percupidi saliunt
et laeti liberi; huc sibi quisque venire videtur,
haec spectare, pedes admovet ecce quibus.
Posthac multa rogam, multa explanare magister
temptat: "Dic, cur tam tunc homines humiles
nam fuerint! Et nos excedimus illos
perparvi liberi namque viros veteres."
"Cur tam fortia crura et bracchia tanta fuerunt
tam parva et capita?" "Causa patet, liberi:
In Terra vivebant. Omnia ter graviora
sunt illic, etiam corpora certe hominum.
Inde et membra illis tam fortia habere necesse est
nec procere, ut nos, crescere quisque potest.
Nos, si umquam temeri vellemus visere Terram,
infirmi misere decideremus humum."
Decideremus humum? Mirabile! Deinde puella:
"Cur, dic, tam tardos", parva, "gradus faciunt
tam mireque moventur? Namque levare videntur
Vix vestigia humo." "Causa eadem est, liberi:
Ob nimiam gravitatem non saltus facere altos,
sicut nos, poterant." "Tam validine homines,
tam robusti?" Mirantur pueri atque puellae.
"Athletae pauci, credite mi, poterant
saltare humano capite altius ", ait praeceptor.
Deinde puella rogit: "Nunc etiamne homines
terreni hanc praebent speciem, sic atque moventur?"
Irrident alii. Credere qui poterit
hoc quisquam! Elapsi dudum sunt talia mundi.
Non tamen irridens ecce magister ait:
"Sic est." Obstupuere omnes. Num vivere possunt
nostro tam miri tempore adhuc homines?
Dein timide puer audet quaerere: "Lux etiamne,

quantam vidimus, est Solis adhuc ibi nunc?
"Est", respondet praeceptor. "Sol proximus ardet
a Terra, atque aer lucis ibi radiis
multum resplendet, multo nam densior aer
nostro est." Mirantur prospiciuntque foras:
Ut semper, caelum fusco fulvoque colore
panditur atque albus, nummulus ut minimus,
Sol pallet, tenuisque aer rubras et harenas
nubes atque humiles per solum agit rapide,
Solis lumine quae obscuro incertoque reluent.
Caerula et in caelo Terra remota nitet,
qua tam miri homines sola perreptare feruntur...
Maioresne suos credere eos poterunt?

DISTICHA SEXTILIA MMVII

De Seminario Latino Cracoviensi diebus 28.7.-4.8. a L.V.P.A. et Societate Latine
Loquentium Cracoviensi celebrato

„Salve!”, mi videor vocem audivisse Latinam;
„Salve!”, vox resonat clara - Latina etiam.
Germanum sonat haec quiddam, sonat illa Polonum,
Anglum sive Italum; undique nam populi
omni ex Europa multi, iuvenesque senesque,
millenni spatio incipiente novo
prisca ut lingua avitaque iam rediviva colatur,
urbem in Cracoviam conveniunt veterem.
Aedibus in ridens venientes Inga salutat,
aedibus in cunctos Barbara blanda manet,
nubes supra altas per aera sive volantes
fessi seu adveniunt tramine Cracoviam.
„Gratulor!”, hinc illinc sonat: ecce Diana Britanna,
natalem quae hodie concelebrabit, adest.

Postera lux altam et fortem nos dicit in arcem,
terribilis qua habitat flammivomensque draco.
Cernimus ecce forum vetus ornatumque deinde,
turri de excelsa concinit et tubicen:
museum per magnum mox locuplesque vagantes
miramur calices atque libros veteres.

Sunt prope Cracoviam et magnae veteresque saline:
sub terram ferimur perque profunda dein
atque per occulta spatiamur, vadere quondam
per quae fossores innumeri soliti.
Supra nos salis et saxorum metra trecenta;
ligna atque immensum sub pedibus spatium,

nigri deinde lacus obscura luce nitentes,
quorum multa sales eluit unda solo.
Insilias, sustentabit te aqua salsa profunda:
nullo lympha modo mergere te poterit.
Ex sale sunt parietes hic, quos pergitus inter:
micae albae cudent; linge, salem sapiunt.
Miramur fossas cudenti in sale cavernas,
sculptae ubi magnifica ex sale sunt statuae.

Posthac Martinus cunctos, qui voce Latina
numquam temptabant ante profari aliquid,
adducit sensim lenteque ad primula verba;
facundos et ego tempora in illa traho,
frustra cum defendere nobilis atque senator
Romanos cultus imperiique deos
temptabat Christo tum Caesaribus dare tura
iam dudum solitis atque preces humiles.

Mox Natalia pulchra venustaque carmina praebet,
perlasciva dein nos Slavomira docet;
non nimium lasciva tamen: non transit ad illa,
quis corrumpantur forte animi iuvenum...
Sermonem Anna docet quosdam Germana Polonum:
spectant, mirantur, difficilesque sonos
atque ignotos auscultant temptantque profari.
Muti Germani dicimur a populis
nos orientis; quam sit iustum hoc, sentio saepe:
pransura ancillam forte rogare volo,
escam ut porrigat, illaque nescioquid respondet...
ei mihi, quid faciam? Obsecro, Barbara, ades!

Barbara demonstrat, quos Austria magna Latinos
gignit scriptores: Zythophilum perhibet,
Chlorida, Alesium; animis intentis carmina eorum
dum legimus, vates iam simul in vehiculo,
longe qui a nobis creduntur abesse, sedentes
Cracoviam veniunt, vespero et ante domum
gaudens in gratos insperatosque sodales
Barbara gaudentes incidit Austriacos.

Incubentes doctrinae studiisque diebus
vespere cauponis colloquiisque hilares
noctem usque ad multam nos dedimus atque Latinis
carminibus fruimur iam duce Gregorio.
Gaudentes igitur, iuvenes dum sumus, in aula
cantamus laeti; vespere saepe etiam
discitur atque agitur comoedia parva, sodales

delectaturi qua sumus: efficiunt
naviter actores paene omnia, fabula nostra
quis ornetur, sed - lintea deficiunt!
Lintea, quis tunicati in scaenam progrediamur,
qui inveniamus? Clam furibus et similes
aedibus ex vespertina subducimus hora
candida lectorum stragula; deinde tamen
permittit ianitrix nobis tot sumere pannos
- euge! -, quot volumus! Fabula pulchra fiet!

Cum festo atque epulis solito de more Lupano
exit conventus, conveniunt famuli
in scaenam Caesarque, homines sancti atque pagani,
umbra atque occisi Romaque et ipsa venit.
Dein fruimur vino, cantantur carmina, et adsunt
Austriaci vates, qui recitant opera.
Discessis dein cunctis tres remanent Martini,
Austriacus, Sorbus, Cracoviensis ibi;
multam usque in noctem vino zythoque fruuntur.
Postera lux omnes in varias patrias
omnemque Europam laetos gratosque reducit:
pro „Salve!” auditur nunc fere ubique „Vale!”.
Omnes sunt animi pleni sermone Latino;
lingua in perpetuum nostra utinam vigeat!

DISTICHA SEPTEMBRIA MMVII

Praesagium de Birma futura

En iam millenni vicesimus incipit annus;
exiit ex Birma nuntius ille novus:
Aung San Suu Kyi est inclita praeses mortua. Summo
funus honore illi Birma hodie celebrat.
Ex multisque duces veniunt terris, memorantur
iam merita illius nunc iterum atque iterum:
quam multos annos, patriae populoque libertas
ut demum fieret, vincula pertulerit;
ex captiva quomodo praeses deinde creata
bis quinos patriam rexerit illa suam
annos feliciter, populi ut levaretur egestas,
navans usque operam. Divitiae ex oleo,
venit quod peregre, redeuntes denique prosunt
nunc populo: Ludum, scribere ubi liberi
perdiscant, vel vicus nunc habet ultimus, ire
non diti soli iam licet ad medicum.
Sed tamen a nonnullis praeses carpitur illa:
Fame premuntur adhuc multi homines misera;

astynomi, nummos sat multos si offeris illis,
impune amittunt; multa puella facit
paupertate coacta indignum corpore quaestum.
Denique cur matri filius ipse decem
successit post annos? Num regina videtur
illa sibi, heredi tradat ut officium?
Respondent alii: Cives illum voluere.
Multus licet mala sint: Tertius et decimus
pulso a dictatore annus modo nunc numeratur.
Tam parvo miseram tempore quis poterit
omnibus in rebus felicem reddere terram?
Multo iam melius quis negat hunc populum
vivere nunc quam crudeli regnante tyranno?
Tranquillo exilio quod tamen is fruitur
dictator sceleratus nec poenas dabit ullas,
dispicet - at nulli amplius ille nocet!

Sic utinam in Birma incipiat vicesimus annus!
At fortasse ad nos nuntius hic veniet:
Aung San Suu Kyi obiit captiva in carcere; laudes
omnibus in terris nunc memorantur ei:
quam multos annos, patriae populoque libertas
ut demum fieret, vincula pertulerit.
At tamen ipsa haec in patria captiva siletur;
dicere non de illa qualiacumque licet.
In plateas homines nunc multi exire conantur,
collaudare illam, poscere iustitiam,
imperrandae cui totam vitam ipsa dicabat.
Mox sed permulti conveniunt milites,
cives innocuos oppugnant, vulnera saevis
infligunt armis; diffugiunt homines.
Aung San Suu Kyi clam noctis tenebris sepelitur
ignotoque loco, ne quis eam videat.

Haec aut illa manent Birman venientibus annis.
Libertas populo anne tyrannis erit?
Quid sit futurum, decernitur hisce diebus.
Frangat mox utinam vincula Birma sua!

Disticha Octobria MMVII

De revocatione post LII annos facta

Exanimes quondam oceani terraeque fuere
orbe in primaevō. Nubibus in gravibus
sulphura pendebant, ammoniacum atque methanum
aequa namque super; aere pestifero

fulgura dissiliebant - hoc animantia viva
nasci qui poterant? Qui fit, ut impleat hunc
oceenum quondam exanimem nunc piscis et alga,
terras nunc herbae, bestia, silva, homines?
Harum percipiens *rerum cognoscere causas* (1)
vas olim in magnum fundit aquam iuvenis
sulphura commiscens, ammoniacum atque methanum.
Aequora deinde super fulgura multa iacit:
Iuppiter en parvus, regitur quo parvula terra.
Moxque suo cernit parvulo in oceano
apparere novae vestigia primula vitae:
Fons vitae inventus! *Felix, qui hoc potuit!* (1)
Mirantur multi: Exanimis num gignere vitam
materies potuit? Quaerere mox eadem
sulphuribusque et aquis, ammoniaco atque methano
alter commixtis post iuvenis voluit:
Non vita apparet. Sribitque et publicat inde:
„Non nasci vita ex exanimi potuit.“
Erravit, lector, scito; nam fulgura nulla
Iuppiter hic iacuit. Non sine fulguribus
vita potest nasci sane; micuisse frequenter
saepeque sed constat fulgura in orbe novo.
Primo, quae iuvenis conscripsit, vix legit ullus;
passibus et tacitis lustra decem fugiunt.
In patria illius nunc hi pollutique vigentque,
rerum qui causas noscere non cupiunt,
omnes sed poscunt antiquos credere mythos,
prisco narrabant tempore quos populi
mundo de nato mortalibus atque creatis.
Aevi non nostri more tamen cupidi
certa minutatim scrutandi facta fuere
olim homines veteres, immo hominum generis
naturam et mundi sic explanare volebant:
Quae sors est hominum? Fastigium teneant
quod quantumque in magno aeternoque ordine rerum?
Virtutes quales esse debent homini?
His mythi respondebant quaestionibus olim.
Aevo sed nostro dicere se esse pios
illi homines soliti, pro factis sumere mythos
qui malunt et idem cogere percipiunt
omnes credere; naturam si percipit ullus
nam mythorum, illis creditur esse nefas.
Hi cupide arripiunt, iuvenis quae scripserat errans:
„Non nasci vita ex exanimi potuit!
Euge! Suis igitur manibus Deus omnia fecit,
traditur ut mytho!“ Comperit ecce senex

auctor cum hoc, motus magno multoque pudore
omnia, quae scripsit quandam, ea nunc revocat:
„Fallebar. Nunc edita tollite, bibliopolae,
quae scripsi iuvenis tunc sapiensque parum!“
Ecce senex, potuit qui se erravisse fateri,
quamvis grandaevus. Vos, quibus est pietas
mentibus inflexis doctrinas credere falsas,
spectate exemplum hoc mente dehinc humili!

1. Verg. Georg. II, 490: „Felix, qui potuit rerum cognoscere causas“

Disticha Novembria MMVII

De agri cultura in Europa divulgata (cf. Scientias)

Ex Ephemeride: Scholares Britanni credunt agri culturam ob aquam surgentem in Europam pervenisse. Diluvio enim homines ex oris maritimis, ubi vixissent, pulsos in medium Europam confugientes suum modum vivendi ibi divulgavisse.

Maribus ante octo milia annorum celeriter surgentibus multisque milibus hominum ex oris maris mediterranei et Ponti Euxini fugientibus agri cultura in Europa divulgata est. Hoc referunt Chris Turney Universitatis Exeteriensis et Heidi Brown Universitatis Wollongongiensis, qui perscrutati sunt, quomodo litora maris mediterranei et Ponti Euxini aqua surgente promota essent. In periodico „Conspectus Scientiae Trimestres“ („Quaternary Science Reviews“, vol. XXVI, p. MMXXXVI) scribunt plus septuaginta milibus chiliometrorum quadratorum terrae submersis multa milia hominum - inter quos etiam primos agricolas - novas sedes quererere coactos agri culturam in Europa divulgavisse.

Liquescente glacie, quae ante plus octo milia annorum partem semiglobi septentrionalis tegebat, maria totius mundi triginta quattuor annis plus centum quadraginta centimetris aucta esse computaverunt. Antea Pontus Euxinus plus centum metris sub altitudinem marium situs lacus aquae dulcis fuerat. Aucto autem mari mediterraneo isthmus, qui ad Hellespontum lacum a mari separabat, fractus est, ut ingens unda aquae marinae in Pontum rueret. Multi docti nunc credunt hanc fuisse diluviem, quae in Sacra Scriptura narratur.

Paene eodem tempore agri culturam et figlinam in Europa subito divulgatas esse ex archaeologorum excavationibus appetit. Tunc media aetate lapidea (mesolithico), qua homines se per silvas vagantes venando et frugibus colligendis alebant, exeunte recens aetas lapidea (neolithicum) coepit, qua agri cultura dominabatur.

Litoribus perscrutatis Turney et Brown aestimant triginta quattuor annis paene septuaginta tria milia chiliometrorum quadratorum terrae submersa esse et fere centum quadraginta quinque milia hominum sedibus pristinis emigrare debuisse. Ex excavationibus archaeologorum appetit ante diluviem iam vestustissimos modos agros colendi et opera figlina faciendi in usu fuisse. Mari celerrime surgente homines versus occidentem eentes scientiam et modum vivendi in loca importaverunt, ubi antea soli venatores vixerant.

Advenere homines hodie de gente aliena;
en circum flamas ante casasque sedent.
Convenere omnes: mulier, quae solis ab ortu

herbas atque nuces fragaque rubra legens
dulcesque errabat per prata virentia bacas,
seu quam per totum rivus et ripa diem
inflexis genibus piscantem detinuerunt
salmones, cancros et salares agiles,
sive viri fortes, longe lateque vagantes
vastam per silvam qui sequebantur aves
atque feras varias, puerique hilaresque puellae:
nam spectare omnes percipiunt homines,
ex longinquο qui veniunt, audire loquentes,
noscere, qua patria, quis proavis geniti,
denique qua veniant peregrini sorte coacti.
Felices hodie mane fuere viri
venantes, namque hinnuleum cepere iuvencum;
parvus tam multis vix tamen is satis est.
Iamiam vesper adest, auditur noctua caelo
in silvae lupi. Longius atqui hodie
auscultant omnes circum flamas remanentes.
Ecce proceri sunt peregrini adeo,
fuscior atque cutis magis et nasi prominentes;
fuscus, non niger, est ecce capillus eis.
Allicit et visus mox ornatusque habitusque:
Non formis variis sculpta ferina gerunt
ossa, acubus parvis quae incisa decorat imago
ursi sive aquilae sive lupi rapidi,
non pendent collis ursorum dente catenae
consertae multo, gloria visque viris
per quas accrescant, pugnare ut fortius ursis
mox valeant: ligni fibula bacaque eos
exornat multa, splendens, pulchra atque polita,
multus quam et varius tinxit ubique color.
Vestes en etiam vario raroque colore
grex gerit imbutas: Luteus et viridis,
quin etiam viola tinctus vestitus eorum.
Quales in silvis repperiuntur ibi,
illi unde adveniunt, herbae, quae talia possunt?
Et quam molles sunt, quam tenerae digitis
pertractantibus hae vestes! Omnes stupuere.
Iucundum sane et dulce gerentibus est
vestitus tam mollis, sed num est firmus? Ubique
scissae sunt vestes, grex peregrinus eis
indutus postquam multis longisque diebus
ibat per silvas. Bestia mira locis
quae coria illis nam vivens tam mollia praebet?
„Non sunt ex coriis“, advena dicit eis,
„facta, sed ex detonsis contextisque capillis...“

Quidnam? Num, cum illis bestia capta fuit,
neglecto corio solos secuere capillos?
Comprendisse parum verba aliena modo
se credunt, haec qui audiverunt; grex peregrinus
nam more insolito et difficili loquitur.
Dicere quae nequeunt, nutu monstrant digitisque,
cuncta tenere tamen non facile est aliis.
„Ante lacus vivebamus prope litora”, narrant,
— undarum et motus assimulant manibus —
„perniciem horribilem miseri dum fugimus inde.
Vestro at non erat huic ille lacus similis,
immo tantus, ut oppositam non alteram aquarum
oram conspiceres umquam oculis...” Alii
mirantur: Vere esse potest num tam lacus ingens?
Talia narrabant, sucina ferre solent
qui terra ex longinqua illis conchasque nitentes,
quis se ornare duces saepe magique solent.
Salsus sed lacus illorum est — „Lacus ille etiamne
tam grandis salsus, dicite, vester erat?”
„Non erat olim; immo poteramus bibere lymphas
dulces inde diu; crescere sed rapide
vidimus en subito antiquasque excedere ripas
nuper aquam, cunctas obruit unda casas,
omnes circum oras animalia multa necavit
multos atque homines. Ecce superfuimus
perpauci nos; in montes configimus altos,
vidimus horribilem litora diluviem,
silvas et campos, colles, florentia prata
devastare. Dies denique post aliquos
montibus ex ausi in planum descendere campum,
longe qui ripis ante remotus erat,
litora conspicimus paene attingentia montes,
mortua et in prato bestia multa iacet.
Et duo mox homines extinti reperiuntur;
hos saltem miseros sic sepelire duos
contingit, nostros possent ut adire maiores.
Nunc sed adhuc alii multi in aquis fluitant
gratae piscibus escae. Nos autem sitientes
gustabamus aquam deinde lacus cupide,
salsam quam mirantes iam cognovimus esse.
Iam sedare sitim qui poteramus abhinc
quique famem? Nam cunctas nostras obruit unda
herbas...” „Dic, quantum”, scire cupit mulier,
„collectum vobis erat?” „Ah, multum: satis, usque
finem ad aestatis ne metuenda fames
ulli esset, rapidarum vis immanis aquarum

ni omnia mersisset... " Tantane copia erat?
Quomodo tam poterant multum conquirere? Silvae
tantane ubertas? Talia qui fieri
possunt ? „Non in silva fruges", ait peregrinus,
„quaerebamus, sed semina post casulas
spargebamus, curabamus deinde per annum
arcentes volucres atque feras avidas.
Matura aestate ad finem vergente licebat
colligere omnia dein: hordea, tritica, far,
caulem, lactucas..." Iam nil comprehendere quisquam
nunc valet. Illa sonant verba aliena nimis!
Herbarum ignotarum ignota vocabula quaedam
esse videntur eis - sufficit! Advena dein
„Caprae quin etiam nostrae", ait, „omnes perierunt..."
„Caprae? Num carnis copia tanta etiam
caprinae collecta illic servataque vobis,
annum ut sufficeret?", cana rogat mulier.
Rident omnes; non ridentes at peregrini:
„Vivas dicimus." Hui, iamne iterum nova res
et mirabilis? „Sed si vivae, quomodo vestrae?
Qui dici esse hominum bestia viva potest?
Viva animalia per silvas camposque vagantur..."
„Nos autem vivos, credite, post casulas
saeptis inclusos capras haedosque tenere
usque solebamus; multa recensque caro
praesto semper erat nobis." „Ergo inde capilli...?"
„Inde capilli. Omnes namque capras hiemis
tondebamus fine..." Repente deinde puella:
„Demigrare loco qui poteratis eo,
tempus cum veniebat, quo migrare quotannis
esse necesse solet? Ducere namque modo
capras certe aliquo poteratis; quomodo tandem
cibi sed fertur tantus acervus? Humum,
herbae qua crescebant, hanc num denique cunctam
portabatis? Num terra relicta feris
alitibusque manebat?" Leniter et peregrinus
ridens respondet: „Cara, manere loco
semper eodem annum per totum nos poteramus."
Forte iocantur? Ali qui potuere homines
totum annum silva una eademque? Namque migrare
huc aestate, illuc deinde solent hieme
cervorumque bouisque greges... „Silva quid opus nam?
Omnia erant nobis, diximus, ad casulas:
grana, holus et carnes..." et apertis oribus omnes
auscultant. Quales esse putentur ei
nam peregrini homines, quis silva non opus? Anne

diva arcano illis numina more favent?

Haec aestate ineunte fuerunt. Dein peregrini
manserunt, vestes deposuere suas
scissas, ex cutibusque novas firmasque fecerunt.
Ornamenta illis lignea sed remanent:
parva monilia et armillae variaeque catenae.
„Lignatos” igitur dicere eos alii
mox consuescunt; „Dentatos” contra peregrini
illos appellant; viribus et validis
totam aestatem iunctis hique illique venantur,
fruges ex silva vir mulierque legunt
in rivo et piscantur. Hiems deinde incipit acris,
esuriunt misere, quattuor et liberi
fame acri pereunt. Mox murmur Lignatorum
primo oritur tacitus, deinde palam: „Misere
vivimus hic! Utinam fruges sereremus, ut olim!
Horrea plena essent et saturi liberi!”
„Nugae! Vestris in terris miracula sane
talia forte fiunt; vivitur hic solito
more sed et patrio!”, Dentati saepe reclamant
irati. Sed hiems quo fit acerba magis
quo magis atque fames omnes vexant et egestas,
hoc magis incipiunt somnia fingere et hi:
O si nunc nobis servarent horrea fruges,
nulla impensa opera sumere quos liceat!

Vere dein cum ineunte liquescunt nix glaciesque,
tres Lignatorum consilium capiunt:
Unde advenerunt, sese aiunt velle redire,
inde apportent ut semina, grana, cepas,
hic quae deinde serant. Placet omnibus. Ingrediuntur
tres iter, at longam post reddit ecce moram
unus; namque alter comitum laceratus ab ursso,
tertius horribili flumine raptus erat.
Mirantes Dentati ridentesque deinde
spectant Lignatos, qui baculis fodiunt
summa cum cura terram, qui gramina vellunt,
semina dein spargunt, cantica numinibus
ignotis saltantes mirabilia cantant.

Proxima deinde venit frigida et acris hiems;
nivosis capitur vix umquam bestia silvis,
hoc anno atque iterum carne carent homines
in casulis hibernis. Nunc illis tamen adsunt
grana et caulis, quam salibus ante hiemem

multis imbutam servaverunt Lignati.
Cuncta consumpta denique carne placet
frumenti grana ex magno depromere sacco,
quo servata diu. Grana manu celeri
arripit ecce puella e sacco infarcit et ori.
Protinus illa tamen respuit: Arida quam
grana haec sunt, quam dura! Mordere lapillos
credas flumineos. Culleus ex corio
deinde a Lignatis capitur ridentibus, illi
grana imponuntur, funditur ecce recens
candida nix, mox pendet supra culleus ignem.
Longam postque moram denique distribuunt
pultem deinde usu multo longoque periti
Lignati cunctis. Euge, cibo solito
tam longum post tempus iam patrioque fruuntur!
Dentatis tamen haec non placet esca nova:
Mollem nam nimis esse, sapore carere queruntur.
Famem sane levat, si nihil est aliud.

Nullus post casulas hieme hac infans sepelitur.
Mox iterum spargent semina vere novo...

DISTICHA DECEMBRIA MMVII

Res vera (etsi mirabilis), quae mense Decembri anni MMVI in oppidulo Lotte in Germania occidentali sito accidit

Filia pulchra Lyco (1) est, lepidusque est filius illi;
saepe ferunt liberi gaudia magna patri.
Ingrediente tamen cum hieme advenere quotannis
natalis Domini tempora, laeta aliis,
non gaudere Lycus poterat: cum munera danda,
non laeta esse solent tempora pauperibus.
Filia „Cur“, quererebatur, „non, miranda sodali,
perniciose ventis per plateasque feror
perque vias omnis, rotulatus calceus ornat
dum plantam lepidus?“ Filius atque rogat:
„Machina cur mihi non illa est, hostesve necando
non veros, vero mentem animumque metu
afficientes quae assimulet currumve sagittae
exhibeat similem, quem mihi ego videar
per circum certans regere omnem, pollice dextro
seu laevo leviter plastica puncta premens,
victor deinde abiens?“ Pauper quid, munere dudum
iam quaestuque carens, diceret his genitor?
Tempore dein festi liberi doluere quotannis
frustra speratis muneribus cupitis.

Anno milleni sexto curae tamen illae
effugere; operi naviter ecce Lycus
nunc namque incumbit: Purgamina sedulus urbis
per plateas plaustris avehit imposta.
Iam bona merces praebetur, congaudet et uxor:
Euge! Pauperies denique victa Lyco!
Festo natali Domini liberi adveniente
congaudent: Anno hoc denique spes aderit
ludicra, qualia habent alii liberi, accipiendi!
Magna laetitia mox Lycus omnia emit,
filia quae gnatusque diu frustra cupiebant:
Mox gnatum atque patrem machina prima emitur
delectatura et, monstret quas filia amicae
miranti mirans, cum rotulis caligae.
Pupas dein pulchras complures, parva vehicla,
pilas atque libros multaque plura parat.
Cuncta domum portantur; dona dein diligenter
occultit in cella, ne videant liberi.

Iam festi ipsa dies illuxit, splendet et arbor
ornata, atque epulas apparat ecce Lycus;
in cellamque uxor descendit, munera ut ampla
clam gnatos promat subque abiете locet.
Sed cellam intrans horret: Ubi sunt munera? Nulla
iam videt. Exclamat, cuncta deinde Lycus
comperit, atque vocatur custos publicus: „Eheu,
e cella misero furcifer eripuit
dona aliquis mihi, quae liberis praebenda celabam!”
Custos quid faciat? Ipsi et erant liberi,
et patris miseretur. Solis nempe dies est,
nulla taberna patet, qua nova dona paret.
Circuit omnes collegas: „Date crustula, amici,
festiva, ut civi subveniam misero,
vespere ne lacriment liberi!” Viridi capiuntur
ursi ecce induti veste habituque duo
parvis consimiles custodibus. Inde Lycumque
uxoremque petit moxque fores veteres
inspicit in cella: Nusquam vestigia furis
inveniuntur. „Spes vix”, ait, „hic remanet.”
Currum ascendit crustula eis ursosque relinquens;
sollicitum sed habent et pater et liberi
mentem eius. Quidnam sunt paucula crustula et ursi?
Quid dicent liberi vespere iam miseri?

Dein cum pantopoli domino vicique magistro

disputat rem totam. Consilium capiunt
miraturque Lycus: Nescit, quare iubeatur
Solis adire die ostia pantopoli.
Occlusam ante tabernam adsunt custos dominusque;
intranxerunt deserta et scrinia praetereunnt
escarum tunicarumque, ad puerilia deinde
ludicra pervenient. Pantopoli dominus:
„En cape, quod libet“, inquit, „vici namque magister
praebebit sumptum, nil hodie timeas!“
Obstupet his verbis Lycus haesitat atque pudore,
denique natorum iam meminit: miseri
vespere quantum flebunt! Plenis extrahit ergo
audacter forulis omnia, quae liberis
emerat ante suo sumptu: caligas rotulatas,
pupas et pilas, machina dein capitur,
ludis quae variis gnato patrique parabit
gaudia; muneribus denique onustus abit.

Vespere cum magna festum primum celebratur
multos post annos denique laetitia.
Exsultant liberi chartas donis removentes,
ursos et rident veste habituque duos
custodum indutos. Festivaque cena sapivit
anno non ullo, quam sapit hoc, melius!

1. Nomen Germanicum viri est Wolfgang; quod mihi aptissime nomine „Lyci“ reddi videbatur.

DISTICHA IANUARIA MMIX

De Obamae proposito carcerem Guantanamensem claudendi

„Mutamen!“ cupide conclamat America tota;
omnis laetatur duce novo populus.
Est Afer, tota patriam testante figura:
Nigra et torta coma est, fusca colore cutis (1).
Congaudent alii populi, quod munere cessit
Arbustus, nulli qui prope carus erat.
Ille duces alios nam verbis saepe superbis
offendit; non ius illius intererat
gentium ut respiceret, curabat foedera nulla.
Nunc autem novus est dux, iuvenis, lepidus,
iustus qui merito atque humanus creditur esse
ac „mutamina“ nunc plurima magnaque vult
efficere, in melius mutentur ut omnia. Gaudent
omnes iam cives; iustitiamque homines
omnibus in terris demum sperant reddituram.

Sperant ante omnes multi Arabes miseri,
vincula captivos in carcere Guantanamensi
iam quos dura tenent tempora longa, licet
esse ipsis custodibus insontes videantur,
contra legem omnem nec sine terribili
tormento nec contra ullo dicente patrono.

Tale ab America atrox dedecus absit abhinc!
Ecce novi primum decretum principis: Omnes
mittere iam causas iudicem Obama iubet.

Cessent tormenta, claudatur carcer et ipse,
ducant inde reos mox alio milites,
inquiratur ubi iuste et prudenter in illos,
poenas et meritas denique quisque luat
iudices nec iam satient crudeliter iram.

Insontes abeant denique iamque diu
ante negata iniuste libertate fruantur.

Suspirant patrias, crede, domosque suas;
multis autem, quo cupiunt, nunc ire negatum,
namque illic reduces altera vincla manent.

Quo iam se vertant? Forte inquis: „America quidni
omnibus his sedes hospitiumque fiat?“

Sed non tam facilis res haec est, candide lector:
Hostis habetur ubi, vivere quis poterit
vicinos inter, qui illum oderuntque timentque?
Nec vanus timor est, nam licet ante mala
captivi nunc dimittendi nulla patrarent,
sive gregum socii sive duces etiam
perniciosorum per tempora longa fuere.

Omnis America erat semper eis odio;
nunc multo magis est turpissima vincula passis.

Europae ergo illos recipient populi?

Cunctantur; nec enim pergrandis America sola
his odio est: Etiam forsitan affident
ignivomis globulis mox Gallos sive Batavos...

Multi aiunt: „Cura haec nostrane sit? Miseros
dimissos homines modo America collocet ipsa!

Ipsi exedite nunc fortiter haec eadem,
ipsi quae vobis ante intrivistis, amici.“

Respondent alii: „Claudere cum cupiat
carcerem illum infamem, constanter iuvemus Obamam!

Omni dignum est hoc propositum auxilio.

Quin et nos igitur captivos excipiamus?“

Haec sed parva est res: Scilicet hoc gravius
est multo, non ultra insontes quod cruciantur.
Dique hominesque omnes proposito faveant!

(1) Pseud.-Verg. Moretum 32-35:

Afra genus, tota patriam testante figura,
torta comam labroque tumens et fusca colore,
pectore lata, iacens mammis, compressior aluo,
cruribus exilis, spatiosa prodiga planta.

(Ultimi duo versus mihi non ad Obamam referendi videbantur. ;-))

DISTICHA FEBRUARIA MMIX

De Nadya Suleman Californiana, quae nuper octo infantes simul pepererat, cum iam sex liberos haberet

Vera mihi que tibique canatur fabula, Musa:
in California erat femina maesta et egens,
coniuge quae misere deserta ac relicta dolebat.
In votis fuerat nam numerosa domus
multis cum liberis... sed quidnam est tempore nostro,
quod non arte nova efficiant medici?
Ignoti mulier concepit semine fetum
in gremioque tenet mox hilarem puerum.

Vix infans coepit *risu cognoscere matrem* (1),
mater cum cupide rursus adit medicum:
"Tam lepidus, tam pulcher", ait, "mihi filius ope
auxilioque tuo est: nunc iuva me, oro, iterum!"
Quoque deinde anno nunc infans nascitur illi
patribus ignotis; denique sex liberi
angustas alacres clamant curruntque per aedes.
Sed quaestu atque viro cum genetrix careat,
quoniam tanta modo, dic, denique, turba novella
sustentabitur haec? Nam licet auxilio
ad sit matris mater, difficile est tamen: aegre
lecti tam multis sufficiunt liberis;
non est mensa capax cunctis, cibi capiuntur
vicibus alternis; concipere at genetrix
mox rursus desiderat, ut sit septimus infans.

Ut semper, fetos inserit idem utero
nunc medicus complures, saltem ex omnibus unus
gaudentis matris mox cubet in gremio.
Quantum autem medicus miratur, cum videt omnes
vivos et validos ex utero genitos!
Octo sunt; gaudet genetrix, irascitur illi
– quippe operam metuens – tot liberorum avia.
Primum vix septennem, bimos esse gemellos
ingemit illa: "Omnes sane ego amo liberos;

cur sed nil parcit matri mea filia fessae?
Octo cur genuit nunc etiam? *Modus est*
nonne et in his rebus, non certi denique fines (2)?"

"At desiderium", filia, "semper erat
large impleta domus dilectis, mater, alumnis.
Ipsa ego sola fui; non erat una soror
seu frater, mecum ludis communibus aequa
qui gauderet, quem participem facerem
omnis secreti..." Fortunae poena paratur
num tibi nunc, avia? "Gnata sit una satis",
dicebas quondam, "plures curare molestum est."
Quattuor infantes, cogita, vel modo tres
olim si genuisses, nunc non turba nepotum
bis septenorum esset alenda tibi.
"O ne quid nimium", scimus veteres monuisse;
haec sed verba minus cognita: "... neve parum!"

(1) Verg. Ecl. 4, 60: Incipe, parve puer, risu cognoscere matrem.

(2) Hor. Serm. 1,1, 106: Est modus in rebus, sunt certi denique fines.

DISTICHA MARTIA MMIX

De vestigiis geneticis interpretandis sive de nimia spe in artibus novis posita

Ante duos annos modo prandet publica custos
in vehiculo placide nilque mali metuens,
cum infesta ipsius feriunt iuxtaque sedentis
collegae capita tela repente duo.
Panes de manibus tacite labuntur, et arma
eripiuntur eis - denique cum veniunt
custodes alii illuc conspiciuntque sodales
exanimes, horrent: tam potuisse cito
tamque audacter eos, ulla sine voce, necari!
Testes non ullos inveniunt sceleris;
nemo, quamvis luce palam plateaque frequenti,
conspexit quicquam. Callidus arte mala,
hoc quisquis commisit, erat scelerumque peritus.
Spes tamen restat, ubi deficiunt oculi,
nuper in arte nova: Bacula ecce tenella feruntur;
non digito maius plastico et ex rigido
in medio quodque est, tenera lanugine molle
finibus extremis. Hisce vehiculum igitur
tergunt, ut videant, restet minimumve salivae
latronum in curru cellula sive cutis.

Nec quaerunt frustra: inveniunt vestigia pauca,

non quae ignota illis femina liquit ibi.
Summo cum studio iam multos quaeritur illa
annos; eius enim saepe locis scelerum
apparent vestigia: Latrocinia, furta
facta ubicumque fere sive homicidia sunt,
adfuit haec. Fluvium ad Navam grex strangulat aevo
grandem latronum saevitia vetulam
summa: Mortifer en laqueus circumdatur eius
plus decies collo ferreus et tenuis.
Sic qui hominem occidunt, immotis mentibus atque
intrepidi occidunt. Hic etiam mulier
haec eadem adfuit, hic vestigia repperiuntur.
Quid? Tam crudelis femina qui poterit
credi umquam? Quaerunt custodes acriter illam
multi multa opera. Qui tamen inveniant?
Notum est vix quicquam: Germanane an peregrina,
an procera, humilis, flavane fuscane sit,
aevo grandior iamne sit an virguncula parva -
haec de illa apparent sola iterum atque iterum:
Intrepida est immotaque mens, audacia summa
atque incredibilis saevitia - sceleri
forsitan a parva iam est innutrita puella,
inde nihil magni furta, homicidia ei?

Non aliis similis latronibus esse videtur;
nam modo gallinas ex stabulo rapuit,
commissa est modo nex. *Varium et mutabile semper*
femina (1) - tam varium qui tamen esse potest
una eadem mulier? Marium vestigia ubique
inveniunt etiam, non tamen idem homines
bis umquam socii sceleris feminae esse videntur.
Haec ergo mulier non gregis unius est,
sed modo se latronibus his, deinde applicat illis.
Paulatim exquirunt paucula, plura tamen:
Fabas ut curet floresque, Moguntiacensis
ecce senex hortum mane sub urbe petit.
Cum casulam intrat, ubi servatur parva supellex,
horret: Irruptum est! Fracta fenestra, fores
ecce patent late, scriniis ereptaque mala
vasaque rupta iacent, crustula morsa videt:
Dormiverunt hic quidam! Custode vocato
constat paulo post: Adfuit haec mulier.
Forsan sede domoque caret, casulis alienis
noctem ut degat? Acus parvulo in oppidulo,
heroina cui feminae et vestigia adhaerent,
inventa: Indulget talibus illa igitur

deliciis? Mox omnes heroina rogantur
 sumentes - nullus novit eam - iuvenes.
 Prognatam vestigia demonstrare videntur
 Slavis de populis esse genetica eam;
 qua tamen ex terra? Non quaeritur acrius umquam
 latro femina ea sive homicida. Tamen
 nusquam ipsam inveniunt. Nam quandocumque videntur
 paene tenere illam, labitur e manibus
effugiens oculos celeri velut umbra volatu. (2)
 Custodes quotiens ex scelerum sociis
 quaerunt de illa, omnes respondent: "Femina? Nugae!
 Quid vis? Nobiscum femina nulla fuit."
 Sicne eam metuunt? Num femina saevior omni
 est latrone viro? Terribilis mulier!

Est mulier quaedam frugi, bona, sedula, pauper,
 suscipit in fabrica continuo quae operam.
 Iam pridem Slavam patriamque domumque reliquit,
 quaereret ut tenuem finibus in Bavaris
 victum; ergo baculos alba lanugine factos
 multos hic annos sedula iam digitis
 involvit foliis. Haerent vestigia sane
 illius in baculis: cellula sive cutis
 paullum seu sudoris. Custodesque deinde
 utuntur baculis, facta ubi sunt scelera,
 quaerant ut vestigia: Latrocinia, furta
 facta ubicumque fere sive homicidia sunt,
 apparent vestigia paucula feminae eiusdem.
 Saeva, crudelis, terribilis mulier!
 Multos post annos nunc demum apparuit error
 custodesque omnes non minime puduit.
 Utilis esse potest ars illa genetica sane,
 ne tamen, oro vos, omnia credite ei!

(1) Vergilius, Aeneis 4, 569/570

(2) Ausonius, Mosella 90: *effugiensque oculos celeri levis umbra natatu*

DISTICHA MAIA MMIX

De maxilla in caverna palaeolithica inventa

Ex Ephemeride: In maxilla infantis Neanderthalensis homines docti vestigia cultri lapi-dei viderunt. Opinantur Homines Sapientes eum infantem ante triginta milia annorum edisse.

Ossa in spelunca Regum (Les Rois) inventa diu putabantur ossa Hominum Sapientium. Unam autem maxillam Ferdinandus Rozzi anthropologus in „Periodico Scientiae Anthro-

pologicae" scribit Neanderthalensis hominis fuisse. In ea maxilla vestigia cultri apparuerunt.

Scintillant tremulae flammae tenebrasque cavernae
collustrant; umbrae saxea per latera
ut vivae volitant. Hominum circumdatur ignis
ecce caterva; omnes unum iterum atque iterum
una voce sonum summisso murmure cantant
- una modo tacita est - , tympanaque et leviter
ligneae nunc pulsantur lenteque ossibus ursi.
Sensim ex murmuribus cantus opacam oritur
antri surgens ad cameram crescensque. Citato
pulsu tympana iam clarius et resonant,
tibia lugubrem tollit super omnia vocem,
incipiunt cantus ecce modis homines
sensim aptare gradus numeris paribusque moveri.

Multis terra antri pellitur iam pedibus,
calcantur soleis, quae obscuro paucula crescunt
gramina sub saxo. Ecce regit mulier
exornata chorum pennis et vertice summo
ora gerens aquilae lignea, tincta rubro.
Splendet rostrum ingens flammarum luce tremendum,
spectant maiores paene hominum manibus
candidi acresque oculi. Saltant vehementius omnes;
cantu inflammatis excidit ex animis
cura omnis: Stomachis fugiunt ieunia, tigris
nemo iam meminit, cuius heri ad caveam
viderunt vestigia pressa; hominumque et odoris
ignotorum, quem nuper ad iuniperum
percepere timentes - quam multi illi alieni,
o di, quam validi? - immemores penitus
nunc sunt omnes. Nocte hac iam nihil esse videtur
flammarum nisi lux, tympana pulsa, voces
cantantes, saltantia corpora, luce repleta
quae modo resplendent, atra modo tenebris
umbrosis miscentur. Femina, quae ante tacebat,
nunc etiam saltat cornicis atque ululat
voci voce pari, quae commiscetur amara
cunctorum cantu dissona acuta gravi.

Albior est aliis, compacta humilisque, recedunt
frons mentumque, oculos grande supra tamen os
prominet. Ecce chori nunc dux postremo ex antro
pellem affert, in qua cranium et ossa iacent.
Omnes ossa eadem tollebant nocte priore

cum cantu ex fovea, qua macie atque fame
fine hiemis consumptam composuere puellam.
Mansit posthac dux sola, sacro lapidis
cultro de ossibus ut carnem resecaret avitis
ritibus arcanis. Acrius iam mulier,
fronte recedente insigne gnatae caput atque
maxillam fortem cum videt, exululat.

Acrius et plorantque lamentanturque sodales,
atque recordantur tamque puellae alacris
tamque hilaris, cunctis dilectae, quae genetrici
non nimium similis: Membra procera, sua
quasi matrem habuisse natam eademque caterva,
nec tam nasus ei planus et amplius erat
quam genetricis, vox et acuta minus neque lingua
tam rudis, absonta tam. Barbara mater enim
non umquam recteque videtur posse profari
iam pulchreque sonos, saepe licet socii
voces perquam illi demonstrarint patienter,
multos ante annos cum abripuere grege
illorum, qui non humana voce loquuntur,
sed corvi ut crocitant - nec faciunt acubus
vestes consutas calidas nervisque ferarum,
pellibus involvunt horrida corpora sed;
quin etiam ignorant, quidnam sit calceus: isti
nudis incedunt frigora per pedibus - ;
virginibus nam fecundis tam grex liberisque
tempore egebat eo, spes alia ut melior
nulla maneret eis. Aquilae nunc cum grege Magnae
haec vivit longo tempore iam mulier;
sagum habet, atque pedem consutus calceus ornat;
venatura feras oblitus et faciem
argilla, ut faciunt omnes; arcu atque sagittis
patribus ignotis utitur ecce suis;
maxima sed nunc spes illamque gregemque fefellit:
progenies remanet nulla superstes ei.

Defodiuntur humo infelix caput ossaque parva,
herbis omnia dux deinde tegit magicis,
omne puellae anima malum ut absit. Voce genetrix
alta deplorat filiolam misera,
altis vocibus omnes deplorantque puellam,
spem gregis, et deflent. Cantica maestitia
summa surgunt et lacrimis miscentur acerbis.

En simul ante specum serpit homo in tenebris;

mox alii accedunt. Alienæ caterva videtur
hisce locis: Profugi finibus ex aliis
quaerentesque novas allicti denique sedes
hac sunt ubere iam valle, ferae et volucres
multae ubi cernuntur. Nutu taciti digitisque,
ut venatores, bestia nulla potest
quos audire, loquuntur: Nunc invenimus illos,
hic qui habitant! Noctu tympana canticaque
percipientes non frustra surreximus! Euge!
Huc redeamus cras ante crepuscula clam,
agrediamur eos! Iam nostra haec vallis, amici,
cras erit! At secum cogitat alter: ei
tam multi esse videntur! Numqui acri sine pugna
tam laetisque locis tamque bonis fugient?
Perculit ecce animum brevius, quam micat ocellus,
horrendum quoddam: Nuncne repente homines
illos agrediamur? Nocte hac ritum agitantes
vim nullam metuunt... Intremitt ipse simul:
Umquam tale nefas mentem in potuisse venire!
Quodquod numen adest his coliturque sacris,
hoc numquam patietur inultum. Lingua, faveto!

Rursusque antrum ad idem luce nova veniunt,
intractante: Num quis adest? Tutum est: Neque tigris
imminet hic nec homo. Deinde vident sub humo
defossum esse aliquid nuper: Num praeda recens est?
Ipsi etiam carnes sedibus in patriis
sub terra sic dentibus a naribusque ferinis
olim occultabant. Effodiunt avidi:
Assa erit illa caro? Primum cernunt tamen herbas
ignotas quasdam. Defodiunt homines
herbas hic? Quam mirum! Apparent denique et ossa -
ossa hominis! Quid est hoc? Terribile attonitus
iam quoddam aspicit unus; vox iam faucibus haeret
horrore adstrictis - ecce! Manu tremula
parvam ostendit maxillam, spectantque sodales:
Quid? Brevis et crassa est; forsitan ille fuit
deformis, loco eo quem defodere infantem?
Nonne bonum potius signum habeatur? Eis,
hic qui vivunt, numina non favisce videntur.
Denique, quid sit tam terribile, ecce vident:
Rimae in maxilla apparent! Num culter abrasit
carnes? Infantes grex vorat ille? Nefas
horrendum! Devota est haec vallis! Fugiamus!

Cum revenit Magnae vespere Grex Aquilae,

ignotorum hominum vestigia cernit in antro
multorum timidus - et, nefas horribile,
ex terra effossa extinctae sunt ossa puellae,
herbae dispersae sacrae et ubique iacent!
Hoc fecere homines an daemon? Talia possunt
numqui audere homines? Hisce manere locis
iam nullo atque habitare modo poterunt. Fugiendum est!
Horrendo incolitur - clarius ecce patet
iam solis radiis - infesto et daemone vallis.

Arbore sub silvae postera nox agitur;
prima luce novas ad sedes ingrediuntur
longum iter et durum. Deinde relictia iacet
fertilis haec vallis, vallis tam plena ferarum;
iam numquam hic audent vivere abhinc homines.
Conveniunt mammuthi grandes, rhinocerotes
hirsuti, dammae: Uberta pabula nam
hic crescunt, crudelis nec tamen imminet hasta
sive sagitta. Homines saecula in omnia abhinc
hosce locos metuunt; mirantibus ecce parentes
enarrant liberis: Fertilis est, pueri,
vallis quaedam et laeta, fruges multae ubi crescunt,
bestiae errant multae - fallit amoena tamen
vallis: Numina talem nam fecere maligna,
esset ut allectis pessima pernicies
mox hominum gregibus. Devotus nam est locus iste:
Ossa aevo prisco rite sepulta hominis
sunt ex terra effossa erectaque more nefando.
Enarrant simul haec atqui alii liberis:
Vallis laeta est, sed devota est daemone, namque
infantum carnem tempore prisco homines
osse abrasam, ursorum ut, manducare solebant...
Nostro errare aevo dicitur esse hominum;
nostri sed non tantum, ut credo, aevi esse videtur.
Hoc solaciolum non aliquantulum erit?

DISTICHA IUNIA MMIX

In Ephemeridem quinque annos natam

„Et iam complerat genitor sua fata novemque
addiderat lustris altera lustra novem“ (1),
talia grandaevo de dilectoque parente
Tristi in carmine ait Naso poeta suo.
Fortunate senex, tam longa aetate licebat
perfructari olim quod tibi, non fueris
Musarumque artisque licet cultor neque fautor,

„Maionides nullas ipse reliquit opes - „,
dixeris et gnato, „studium quid inutile temptas?“ (2)
Non ullis poenis hoc tamen Pierides
mites et faciles multarunt. Nonne puellae
quinquenni nostrae, quae artibus ingenuis
Phoeboque et Musis iam nunc tam sedula servit,
longius olim aevum lustraque plura dabunt
divi? Nonne faventi dique deaeque faventes
grandaevae olim anui non modo lustra novem
addent, saecula sed, priscum cultumque Nasonis
sermonem et Tulli amplius ut provehat
omnes per mundi gentes, Tullique nepotes,
praeclarum Latium nunc quibus incolitur,
Tuscia seu Campanus ager sive Umbria amoena,
Gallos atque Dacos, quique alii imperio
Romano subiecti victorum cupiebant
moribus humanis mox similes fieri,
extremae necnon per gentes barbariei:
Australes, Brasilos, per frigidam et Canadam,
terras, quae imperii Romani tempore nusquam
exstabant; nam tunc partibus ecce tribus
orbis constabat terrae, Africaque Asiaque
Europa et nostra, fluctibus Oceani,
ultra quos nihil esse potest, circumdatus amplis -
non, dico, huic tribuent saecula multa dei,
omnem per mundum quae vocem sedula Tulli
sic iuvat? Ex quo infans parvula nostra eloquens
in lucem genita est, lustrum feliciter egit
unum; plurima abhinc floreat ac vigeat!

(1) Trist. IV, 10, 77-78

(2) Trist. IV, 10, 21-22

DISTICHA QUINTILIA MMIX

Quomodo mercator latronem ad fidem converterit (res vera, quae Novi Eboraci accidit)

Nox erat et placida in terram descenderat umbra,
fulgebant caelo sidera et innumera.
Emicat e tenebris splendentibus ecce taberna
lucernis: gratus nocte etiam, emptor, eris.
Solus post mensam stat perlustrans rationes
mercator Mahomet, vir probus atque bonus,
Bactria quem genuit quondam multosque per annos
grandis America nunc accipit hospitio.

Ecce repente irrumpit homo fortis validusque
et tollit clavam: „Aes mihi trade cito!”
Exhorret Mahomet. Quid nunc? Non carior aere
vita salusque omni? Sed licet ipse bonus
pacificusque sit ex animo, non totus inermis
umquam est: sub mensa fortia tela iacent,
quae non versu apta, at clava longe potiora.
Arripit haec Mahomet, pertimidusque latro
concidit in genua et lacrimans: „Ignosce ruent
praecipiti in crimen! Stulte ego, confiteor,
sane egi, sed quid facerem? Vivo sine quaestu,
nummi deficiunt, esuriunt liberi...”

Latronis miseret Mahometum. Nonne propheta
olim homines monuit, semper ut auxilium
pauperibus miserisque darent? Non restat in arca
lucrum non parvum? Extrahit et misero
ecce quater denos latroni porrigit ultro
nummos: „Ecce tibi!” Obstupet ille. „Deus”,
ait Mahomet, „iussit semper nos esse benignos
ore prophetae. Quid? Nonne, propheta Dei
quae iussit, fidenti animo servare debemus?”
„Tales”, ait latro, „ille propheta facit
vos Mahometanos? Iurare in verba prophetae
eius et ipse volo! „Assecla vis fieri
iam Mahometi? Vere?” „Verel!” „Haec modo verba
dic et tolle manum: Non deus est alius,
inque, Deum praeter, Mahomet eiusque propheta est.”
Haec iterat latro. „Gratulor!” ait Mahomet.
„Panem sume tibi nunc; certe esuris, amice.
Lac quoque vis? Aderit!” Exit, ut afferat. At
cum revenit, latro iam nullus adest. Fugitne?
Fugit. Quid refert? Omnia, quis opus est,
ut vivat, Mahomet antehac iam tradidit illi:
aes, panem atque Deum. Sufficit. Iam valeat!

DISTICHA SEXTILIA MMIX

De Seminario LVPAno Vindobonae acto

Adproperate omni e mundo, quicumque Latinam
diligitis linguam, sive eloquentia iam
admirabilis est vobis doctisque magistris
facundisque, rudes sive modo pueros
atque puellas vos propylaeis magna Latina
aedis suscepit, conproperate avidi!
Vindobona, urbs praeclara, vocat, vocat Austria cunctos,

qui navare volunt linguae operam strenue
Tullique et Flacci; vocat affinesque Bohemos,
vix binis horis qui domibus veniunt,
Hungariaeque, suos non iam, cives spatioque
seiunctos, lingua consimiles, fluvius
Rhenus quis bibitur; veniunt comitante magistra
praetextati Itali, multi alacres pueri
atque puellae Romani sermonis amore
allecti, quos mox comiter Inga monet,
hospitii ne tecta ascendant neve fenestrarum
insideant, noctu sitque quies placida -
sunt pueri pueri, pueri puerilia tractant!

Atqui non nimium mox alacres iuvenes
esse apparet: Tranquilli placidique cubamus.
Una nocte tamen, lectulus iam cum homines
dulcis habet fessos et somnia multa Latina,
aedes perstrident en subito sonitus:
O di, quid factum est? Ignisne est ortus? Apertam
omnes aufugiunt in plateam pavidi.
Accurrunt vigiles ignem extincturi; ubi cernunt
non ullum esse, abeunt; ianitor et revocat
omnes, qui exspectant nocturnis, pauca tenentes
arrepta in manibus, vestibus ante domum.
In conclavi aliquis forte accendit cigarillum?
Tranquillis imus nunc animis cubitum;
illi etiam redeunt, qui multi saepe vagantur
aedes per totas, fibula multa quibus
vesti affixa monet multis linguis „Vigilate!”
– nulla Latina tamen fibula cernitur, heu!
Testes sunt Jehovae; grex longe esse amplior ille
apparet nostro - Vindobonaene agitant
conventum talem, quos concelebrare frequenter
sectae hominum illius milia multa solent?

Nos vigilamus nimirum: Linguaeque Latinae
priscis et scriptis naviter ecce operam
dantes audimus, Germanus quae Genuensis (1)
nuper in antiqua repperit urbe sua
aedibus et muris inscripta Latina; locorum
multorum laudes et varias legimus:
Crucius (2) Austriacus nobis, urbs Lentia quondam
est descripta quibus, versiculos perhibet;
Hungara Vindobonae laudesque magistra Latinas
exponit; narro, composuit quae Italus
de capite olim Westfaliae, cum sordida cernens

attonitus primum barbarica atque loca
lamentatus versibus est multis querulisque.
Kafkae fabula quin versa Latine etiam
auditur; doctos dum reddit Iulia docta
plus etiam doctos arte mathematica,
Barbara discipulos iuvenes facit ecce poetas:
Gustavere modo qui Ausonium labiis
sermonem primis, docuit componere versus.
Anna animos cantu vespere dulcisono
implet; dum redeo sola sub nocte per umbram (3),
in platea stantes ecce Italos video
discipulos, cantantes laetis atque Latinis
vocibus atque aptis gestibus - ecquid agunt?

Carnuntum lustramus, visitur amphitheatum,
Romani quondam miles ubi imperii
multus sese delectabat; splendida deinde
villa urbana omnes aedificata manet,
olim qualis erat: Sunt mensae et scrinia facta
more ex antiquo; dulcia mala iacent
apposita in mensis; spectamus: Nonne peribunt,
nemo si capiet? Primus eis digitos
sensim cauteque admovet, arripit, inde
audet mox aliis; malaque cuncta vorant
denique cuncti. Contenti dein pergimus illuc
et satiati, ubi nos vina novella manent.

Asterigis quondam, superatis ille periclis
in vicum cum ibat, concelebrare epulas
vicini Galli sub divo nocte solebant.
Consequitur morem hunc et LVPA nostra: Epulas
et convivia agit semper conventibus actis -
non sub divo, eheu! Valde igitur cupiunt
omnes aula in plena hominum auras frigidiores.
Post cenam in scaena, composuit quae Italus
de capite olim Westfaliae multis querulisque
versibus, apparent; deinde Itali iuvenes
cantant et saltant, ex Anna quae didicere,
magno cum risu plausibus et meritis.

Multa nocte dein discedimus, atque sequente
luce alii redeunt in varias patrias,
atque alii remanent ultra. Inde valete, sodales,
et qui venistis partibus omnibus huc
ex mundi, et dantes tecta hospita Vindobonenses,
donec nos rursus castra Latina vocent!

- (1) Nolite mirari: Silvanus Mertens Germanus Genuae in Italia munere magistri fungitur.
- (2) Dr. Gottfried Eugen Kreuz (= Crux), magister universitatis Vindobonensis
- (3) Verg. Aen. VI, 268

PROFECTAE DE PROFECTURA

Carmen in tramine ferriviario conscriptum de puella Graeca a parentibus ad Sappho magistram missa

Surge, puella! Parata tibi sunt omnia: per am
in portum allatam naucula parva tenet,
albaque iam vento panduntur vela secundo,
urgent iam nautae, murmurat unda alacris -
surge, puella! Relinque urbem petasata paternam,
extremumque "Vale" accipient genetrix
dilectusque pater, fraterculus atque sorores;
comprime iam lacrimas: cuncta parata tibi.
Surge, puella, audacter! Ne fle, quod linquenda,
ludere ubi solita es parva, paterna domus:
non iam parvula abis, mox nubilis inde redibis,
quo nunc navigium te petasumque feret.
Surge, puella, animo fort! Mox accipieris
a maiore domo; altera porticus iam
sparget fessae aestu iucunda frigora et umbram,
incumbes telis sedula nunc aliis.
Arte brevi maiore tapeto intexere formas
callebis raras et modulare vocem
ad citharae lyraeque modos, saltare venustis
disces grama per florida mox gradibus.
Ritibus arcanis te denique clara magistra
imbuet, ut mulier deinde, matura viro,
in patriam redeas, cum sponso mox abitura -
surge, puella, inquam! Fata maiora manent.